

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

ROZWÓJ

LUDZIE

ENERGIA

NIEZAWODNOŚĆ

Polski Koncern Naftowy **ORLEN**
Spółka Akcyjna

RAPORT ROCZNY POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA

2014

JEDNOSTKOWY RAPORT ROCZNY ZA ROK 2014

- 1. PISMO PREZESA ZARZĄDU**
- 2. OPINIA I RAPORT NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA**
- 3. WYBRANE DANE FINANSOWE**
- 4. JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE POLSKIEGO KONCERNU
NAFTOWEGO ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA**
- 5. SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI POLSKIEGO KONCERNU
NAFTOWEGO ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA**

WYBRANE DANE FINANSOWE PKN ORLEN

	mIn PLN		mIn EUR	
	2014	2013	2014	2013
Przychody ze sprzedaży	76 972	84 040	18 373	20 061
Zysk/(Strata) z działalności operacyjnej	(380)	457	(91)	109
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem*	(4 880)	632	(1 165)	151
Zysk/(Strata) netto *	(4 672)	618	(1 115)	148
Całkowite dochody netto	(6 217)	857	(1 484)	205
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	2 217	4 370	529	1 043
Środki pieniężne netto (wykorzystane) w działalności inwestycyjnej	(2 401)	(1 578)	(573)	(377)
Środki pieniężne netto z/(wykorzystane w) działalności finansowej	1 592	(1 691)	380	(404)
Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych	1 408	1 101	336	263
Zysk/(Strata) netto i rozwodniony zysk/(strata) netto na jedną akcję (w PLN/EUR na akcję)	(10,92)	1,44	(2,61)	0,34

	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
Aktywa trwałe	21 802	23 355	5 115	5 479
Aktywa obrotowe	16 176	18 708	3 795	4 389
Aktywa razem	37 978	42 063	8 910	9 869
Zobowiązania długoterminowe	11 379	6 923	2 670	1 624
Zobowiązania krótkoterminowe	10 297	12 005	2 416	2 817
Kapitał własny	16 302	23 135	3 825	5 428
Kapitał podstawowy	1 058	1 058	248	248
Liczba akcji	427 709 061	427 709 061	427 709 061	427 709 061
Wartość księgowa i rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR na akcję)	38,11	54,09	8,94	12,69

Powyższe dane finansowe za 2014 rok i za 2013 rok zostały przeliczone na EUR według następujących zasad:

- pozycje sprawozdania z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych – według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów określonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego miesiąca okresu sprawozdawczego: od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku – 4,1893 EUR/PLN;
- pozycje aktywów i pasywów – według średniego kursu określonego przez Narodowy Bank Polski na dzień 31 grudnia 2014 roku – 4,2623 EUR/PLN.

* pozycje w roku 2014 zawierają odpis aktualizujący wartość akcji i udziałów AB ORLEN Lietuva i ORLEN Upstream w łącznej wysokości (4 967) mln PLN

Polski Koncern Naftowy ORLEN
Spółka Akcyjna

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2014
SPORZĄDZONE ZGODNIE Z MIĘDZYNARODOWYMI
STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ
ZATWIERDZONYMI PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ

SPIS TREŚCI:

JEDNOSTKOWY RAPORT ROCZNY ZA ROK 2014	2
Jednostkowe sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów	7
Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej	8
Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	9
Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych	10
POLITYKA RACHUNKOWOŚCI I INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE	11
1. Informacje ogólne	11
1.1. Podstawowa działalność Spółki	11
1.2. Posiadane koncesje	11
1.3. Struktura akcjonariatu	11
1.4. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki	11
2. Oświadczenia Zarządu	11
2.1. W sprawie rzetelności sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowego	11
2.2. W sprawie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	12
3. Polityka rachunkowości	12
3.1. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	12
3.2. Wpływ zmian standardów i interpretacji MSSF na jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki	12
3.3. Opis istotnych stosowanych zasad rachunkowości	14
4. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	19
4.1. Profesjonalny osąd	19
4.2. Szacunki	19
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	20
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SEGMENTÓW OPERACYJNYCH	20
5. Segmenty operacyjne	20
5.1. Przychody, koszty, wyniki finansowe, zwiększenia nakładów inwestycyjnych segmentów operacyjnych	20
5.2. Pozostałe informacje segmentowe	21
5.3. Przychody ze sprzedaży	22
5.4. Informacje o wiodących Klientach	22
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU ZYSKÓW LUB STRAT	22
6. Przychody ze sprzedaży	22
7. Koszty działalności operacyjnej	22
7.1. Koszt własny sprzedaży	22
7.2. Koszty według rodzaju	23
7.3. Koszty świadczeń pracowniczych	23
8. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	23
8.1. Pozostałe przychody operacyjne	23
8.2. Pozostałe koszty operacyjne	23
9. Przychody i koszty finansowe netto	24
9.1. Przychody finansowe	24
9.2. Koszty finansowe	24
10. Podatek dochodowy	24
10.1. Różnice pomiędzy kwotą podatku wykazanego w rachunku zysków lub strat a kwotą obliczoną według stawki od zysku/(straty) przed opodatkowaniem	25
10.2. Podatek odroczone	25
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	25
11. Rzeczowe aktywa trwałe	25
11.1. Zmiany stanu rzeczowych aktywów trwałych według grup rodzajowych	26
11.2. Zmiana stanu odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe	26
11.3. Pozostałe informacje dotyczące rzeczowych aktywów trwałych	27
12. Wartości niematerialne	27
12.1. Zmiany stanu pozostałych wartości niematerialnych	27
12.2. Zmiana stanu odpisów aktualizujących pozostałe wartości niematerialne	28
12.3. Pozostałe informacje dotyczące wartości niematerialnych	28
12.4. Prawa majątkowe	28
13. Akcje i udziały w jednostkach powiązanych	29
14. Pozostałe aktywa długoterminowe	29
15. Utrata wartości aktywów trwałych	30
15.1. Utrata wartości akcji i udziałów w jednostkach powiązanych	30
15.2. Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	31
16. Zapasy	32
16.1. Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania	32
16.2. Zapasy obowiązkowe	32
17. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	33
17.1. Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	33
18. Pozostałe aktywa finansowe	33
19. Środki pieniężne	33
20. Kapitał własny	33
20.1. Kapitał podstawowy	33
20.2. Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	34
20.3. Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	34
20.4. Zyski zatrzymane	34
20.5. Propozycja pokrycia straty Spółki za 2014 rok oraz rekomendacja dotycząca wypłaty dywidendy w 2015 roku	34
20.6. Podział zysku Spółki za 2013 rok	34
20.7. Polityka zarządzania kapitałem własnym	34
21. Kredyty, pożyczki i obligacje	35
21.1. Kredyty	35
21.2. Pożyczki	35
21.3. Obligacje	35
22. Rezerwy	36
22.1. Rezerwa środkowiskowa	37

22.2.	Rezerwa na nagrody jubileuszowe i świadczenia po okresie zatrudnienia.....	37
22.3.	Rezerwa na koszty programów osłonowych	38
22.4.	Rezerwa na emisje CO ₂	38
22.5.	Pozostałe rezerwy.....	38
23.	Pozostałe zobowiązania długoterminowe.....	38
24.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	38
25.	Przychody przyszłych okresów.....	39
26.	Pozostałe zobowiązania finansowe	39
	NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH	39
27.	Objaśnienia do sprawozdania z przepłyów pieniężnych	39
27.1.	Przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami niektórych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przepłyów pieniężnych.....	39
27.2.	Pozostałe korekty w przepływach pieniężnych z działalności operacyjnej.....	40
27.3.	Strata z tytułu różnic kursowych	40
27.4.	Odsetki netto	40
27.5.	Strata na działalności inwestycyjnej.....	40
27.6.	Podatek dochodowy otrzymany.....	40
	NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH.....	41
28.	Instrumenty finansowe	41
28.1.	Kategorie i klasy instrumentów finansowych.....	41
28.2.	Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat w jednostkowym sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów.....	42
28.3.	Koszty finansowe z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w podziale na klasy instrumentów finansowych	43
28.4.	Rachunkowość zabezpieczeń	43
28.5.	Zarządzanie ryzykiem finansowym	44
	POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	50
29.	Ustalanie wartości godziwej	50
29.1.	Metody wyceny do wartości godziwej (hierarchia wartości godziwej).....	50
30.	Leasing.....	50
30.1.	Spółka jako leasingobiorca	50
30.2.	Spółka jako leasingodawca	51
31.	Poniesione nakłady inwestycyjne oraz przyszłe zobowiązania z tytułu podpisanych kontraktów inwestycyjnych	51
32.	Zobowiązania warunkowe	51
33.	Inne ujawnienia	51
34.	Informacje o podmiotach powiązanych	51
34.1.	Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez Spółki lub jednostki zależne z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe.....	51
34.2.	Transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki, ich małżonkami, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami	51
34.3.	Transakcje kluczowego personelu kierowniczego Spółki z podmiotami powiązanymi	52
34.4.	Transakcje oraz stan rozrachunków Spółki z podmiotami powiązanymi	52
35.	Świadczenia łącznie z wynagrodzeniem z zysku wypłacone i należne lub potencjalnie należne Zarządowi, Radzie Nadzorczej oraz pozostałym członkom kluczowego personelu kierowniczego	53
35.1.	Zasady premiowania kluczowego personelu kierowniczego.....	53
35.2.	Wynagrodzenia związane z zakazem konkurencji i rozwiązaniem umowy wskutek odwołania z zajmowanego stanowiska.....	53
36.	Wynagrodzenie wynikające z umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych	53
37.	Informacje o istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji	53
37.1.	Postępowania, w których Spółka jest stroną pozwaną	53
37.2.	Postępowania, w których Spółka była stroną pozywającą	54
38.	Wydarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	54
39.	Zatwierdzenie sprawozdania finansowego.....	55

Jednostkowe sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów

	NOTA	2014	2013
Rachunek zysków lub strat			
Przychody ze sprzedaży	6	76 972	84 040
Koszt własny sprzedaży	7.1,7.2	(74 283)	(80 813)
Zysk brutto ze sprzedaży		2 689	3 227
Koszty sprzedaży		(2 177)	(2 090)
Koszty ogólnego zarządu		(823)	(737)
Pozostałe przychody operacyjne	8.1	311	324
Pozostałe koszty operacyjne	8.2	(380)	(267)
Zysk/(Strata) z działalności operacyjnej		(380)	457
Przychody finansowe	9.1	1 477	589
Koszty finansowe	9.2	(5 977)	(414)
Przychody i koszty finansowe netto	9	(4 500)	175
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem		(4 880)	632
Podatek dochodowy	10	208	(14)
Zysk/(Strata) netto		(4 672)	618
Składniki innych całkowitych dochodów:			
które nie zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty			
Zyski i straty aktuarialne		(7)	2
Podatek odroczoney	10	(9)	2
		2	-
które zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków			
		(1 538)	237
Instrumenty zabezpieczające	20.3	(1 899)	293
Podatek odroczoney	10, 20.3	361	(56)
		(1 545)	239
Całkowite dochody netto		(6 217)	857
Zysk/(Strata) netto i rozdwniony zysk/(strata) netto na jedną akcję (w PLN na akcję)		(10,92)	1,44

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

	NOTA	31/12/2014	31/12/2013
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	11	13 465	12 097
Wartości niematerialne	12	334	439
Prawa wieczystego użytkowania gruntów		91	98
Akcje i udziały w jednostkach powiązanych	13	6 733	9 646
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		40	40
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	10.2	169	-
Pozostałe aktywa długoterminowe	14	970	1 035
		21 802	23 355
Aktywa obrotowe			
Zapasy	16	6 497	9 383
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	17	4 954	6 248
Pozostałe aktywa finansowe	18	1 206	974
Należności z tytułu podatku dochodowego		6	31
Środki pieniężne	19	3 475	2 072
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży		38	-
		16 176	18 708
Aktywa razem		37 978	42 063
PASYWA			
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał podstawowy	20.1	1 058	1 058
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	20.2	1 227	1 227
Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	20.3	(1 370)	168
Zyski zatrzymane	20.4	15 387	20 682
Kapitał własny razem		16 302	23 135
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki i obligacje	21	9 212	6 096
Rezerwy	22	355	324
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	10.2	-	404
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	23	1 812	99
		11 379	6 923
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	24	7 572	9 836
Kredyty, pożyczki i obligacje	21	930	1 314
Rezerwy	22	342	348
Przychody przyszłych okresów	25	97	94
Pozostałe zobowiązania finansowe	26	1 356	413
		10 297	12 005
Zobowiązania razem		21 676	18 928
Pasywa razem		37 978	42 063

Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał podstawowy oraz kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
NOTA	20.1, 20.2	20.3	20.4	
01/01/2014	2 285	168	20 682	23 135
(Strata) netto	-	-	(4 672)	(4 672)
Składniki innych całkowitych dochodów	-	(1 538)	(7)	(1 545)
Całkowite dochody netto	-	(1 538)	(4 679)	(6 217)
Dywidendy	-	-	(616)	(616)
31/12/2014	2 285	(1 370)	15 387	16 302
01/01/2013	2 285	(69)	20 704	22 920
Zysk netto	-	-	618	618
Składniki innych całkowitych dochodów	-	237	2	239
Całkowite dochody netto	-	237	620	857
Dywidendy	-	-	(642)	(642)
31/12/2013	2 285	168	20 682	23 135

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	NOTA	2014	2013
Przebiegi pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk/(Strata) netto		(4 672)	618
Korekty o pozycje:			
Amortyzacja	7.2	1 028	1 022
Strata z tytułu różnic kursowych	27.3	97	9
Odsetki netto	27.4	213	255
Dywidendy	9.1	(1 092)	(220)
Strata na działalności inwestycyjnej	27.5	4 928	99
Podatek dochodowy od zysku/(straty) przed opodatkowaniem	10	(208)	14
Zmiana stanu rezerw	27.1	180	102
Zmiana stanu kapitału pracującego		1 823	2 462
zapasy	27.1	2 840	1 019
należności	27.1	1 244	411
zobowiązania	27.1	(2 261)	1 032
Pozostałe korekty	27.2	(103)	(110)
Podatek dochodowy otrzymany	27.6	23	119
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		2 217	4 370
Przebiegi pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Nabycie składników rzeczowego majątku trwałego, wartości niematerialnych i praw wieczystego użytkowania gruntów		(2 426)	(1 136)
Sprzedaż składników rzeczowego majątku trwałego, wartości niematerialnych i praw wieczystego użytkowania gruntów		324	173
Nabycie akcji i udziałów		(1 297)	(2)
Sprzedaż akcji i udziałów		69	-
Nabycie obligacji		(100)	-
Sprzedaż obligacji		5	-
Odsetki otrzymane	27.4	45	34
Dywidendy otrzymane		1 094	220
Wydatki z tytułu zwrotnych dopłat do kapitału		(806)	(770)
Wpływy z tytułu zwrotnych dopłat do kapitału		38	9
Wydatki z tytułu udzielonych pożyczek długoterminowych		(353)	(303)
Wpływy z tytułu spłaconych pożyczek długoterminowych		695	-
Wpływy z tytułu udzielonych pożyczek krótkoterminowych		259	345
Wpływy/(Wypływy) w ramach systemu cash pool		64	(133)
Pozostałe		(12)	(15)
Środki pieniężne netto (wykorzystane) w działalności inwestycyjnej		(2 401)	(1 578)
Przebiegi pieniężne z działalności finansowej			
Wpływy z otrzymanych kredytów i pożyczek		9 991	3 319
Emisja obligacji		931	1 341
Spłaty kredytów i pożyczek		(7 042)	(4 966)
Wykup obligacji		(1 419)	(538)
Odsetki zapłacone	27.4	(249)	(300)
Dywidendy wypłacone		(616)	(642)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		(18)	(14)
Wpływy w ramach systemu cash pool		15	114
Pozostałe		(1)	(5)
Środki pieniężne netto z/(wykorzystane w) działalności finansowej		1 592	(1 691)
Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych		1 408	1 101
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		(5)	(1)
Środki pieniężne na początek okresu		2 072	972
Środki pieniężne na koniec okresu	19	3 475	2 072

POLITYKA RACHUNKOWOŚCI I INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE
1. Informacje ogólne
1.1. Podstawowa działalność Spółki

Polski Koncern Naftowy ORLEN Spółka Akcyjna z siedzibą w Płocku przy ul. Chemików 7 („Spółka”, „PKN ORLEN”, „Emitent”, „Jednostka Dominująca”) powstał z połączenia Petrochemii Płock S.A. z Centralą Produktów Naftowych S.A. w dniu 7 września 1999 roku.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest przerób ropy naftowej oraz produkcja paliw, wyrobów petrochemicznych i chemicznych, jak również sprzedaż hurtowa i detaliczna produktów paliwowych. PKN ORLEN wytwarza, prowadzi dystrybucję i obrót energią elektryczną i ciepłą.

Akcje PKN ORLEN są notowane na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW) w systemie notowań ciągłych. Pierwsze notowanie akcji odbyło się 26 listopada 1999 roku. Według klasyfikacji GPW w Warszawie PKN ORLEN jest zaklasyfikowany do sektora paliwowego.

1.2. Posiadane koncesje

Spółka prowadzi działalność gospodarczą, która ze względu na interes publiczny wymaga posiadania koncesji.

31/12/2014	Okresy pozostałe do wygaśnięcia koncesji (w latach)
Energia elektryczna: wytwarzanie, dystrybucja, obrót	11
Energia ciepła: wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucja, obrót	11 - 16
Paliwa ciekłe i gazowe: wytwarzanie, przesyłanie, obrót, magazynowanie	11 - 16
Złoża soli kamiennej: poszukiwanie i rozpoznanie	1

W ocenie Zarządu prawdopodobieństwo nieuzyskania wymaganych koncesji jest znikome.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku Spółka nie posiadała zobowiązań umownych na usługi koncesjonowane zgodnie z interpretacją KIMSF 12.

1.3. Struktura akcjonariatu

Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu PKN ORLEN na dzień 31 grudnia 2014 roku:

	Liczba akcji / liczba głosów	Wartość nominalna akcji (w PLN)	Udział w kapitale podstawowym
Skarb Państwa	117 710 196	147 137 745	27,52%
ING OFE*	40 000 000	50 000 000	9,35%
Aviva OFE*	30 000 000	37 500 000	7,01%
Pozostali	239 998 865	299 998 581	56,12%
	427 709 061	534 636 326	100,00%

* zgodnie z informacjami z Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia PKN ORLEN zwołanego na dzień 15 maja 2014 roku

1.4. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki

Na dzień 31 grudnia 2014 roku i na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego skład organów zarządczych i nadzorujących Spółki jest następujący:

Zarząd

Dariusz Jacek Krawiec	– Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny
Sławomir Jędrzejczyk	– Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
Piotr Chelmiński	– Członek Zarządu ds. Rozwoju i Energetyki
Krystian Pater	– Członek Zarządu ds. Produkcji
Marek Podstawa	– Członek Zarządu ds. Sprzedaży

Rada Nadzorcza

Angelina Anna Sarota	– Przewodnicząca Rady Nadzorczej
Leszek Jerzy Pawłowicz	– Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Adam Ambrozik	– Sekretarz Rady Nadzorczej
Maciej Bałtowski	– Członek Rady Nadzorczej
Cezary Banasiński	– Członek Rady Nadzorczej
Grzegorz Borowiec	– Członek Rady Nadzorczej
Artur Gabor	– Członek Rady Nadzorczej
Radosław L. Kwaśnicki	– Członek Rady Nadzorczej
Cezary Możejki	– Członek Rady Nadzorczej

2. Oświadczenia Zarządu
2.1. W sprawie rzetelności sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowego

Zarząd PKN ORLEN oświadcza, że wedle jego najlepszej wiedzy, niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe i dane porównawcze sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi Spółkę zasadami rachunkowości (zaprezentowanymi w [necie 3](#)) oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy Spółki a Sprawozdanie Zarządu z działalności zawiera prawdziwy obraz sytuacji Spółki, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

2.2. W sprawie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Zarząd PKN ORLEN oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten i biegli rewidenci dokonujący badania spełniali warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii z badania, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Podmiotem uprawnionym do przeprowadzenia badania jednostkowego sprawozdania finansowego PKN ORLEN za 2014 rok jest KPMG Audit Sp. z o.o. Dodatkowe informacje przedstawiono w [nocie 36](#).

3. Polityka rachunkowości

3.1. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy zastosowaniu zasad rachunkowości zgodnych z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), obejmującymi Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR) oraz Interpretacje Stałego Komitetu ds. Interpretacji (SKI) i Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską (UE) i obowiązywały na dzień 31 grudnia 2014 roku. Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które zostały wycenione w wartości godziwej. Zakres jednostkowego sprawozdania finansowego jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (tekst jednolity Dz. U. 2014, poz. 133) i obejmuje roczny okres sprawozdawczy od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku i okres porównawczy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku.

Prezentowane jednostkowe sprawozdanie finansowe odpowiada wszystkim wymaganiom MSSF przyjętym przez UE i przedstawia rzetelną sytuację finansową i majątkową Spółki na dzień 31 grudnia 2014 roku, wyniki jej działalności oraz przepływy pieniężne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę. Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe, z wyjątkiem sprawozdania z przepływów pieniężnych, zostało sporządzone zgodnie z zasadą memoriału.

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadami przydatności i istotności a także wiernej prezentacji ujętymi w 3 rozdziale założeń koncepcyjnych MSSF.

3.2. Wpływ zmian standardów i interpretacji MSSF na jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki

3.2.1. Obowiązujące zmiany standardów i interpretacji MSSF

Zmiany standardów i interpretacji MSSF, które weszły w życie od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia zatwierdzenia do publikacji nie dotyczyły jednostkowego sprawozdania finansowego.

3.2.2. Standardy i Interpretacje MSSF opublikowane i zatwierdzone przez Unię Europejską, jeszcze nieobowiązujące

Spółka zamierza przyjąć wymienione poniżej nowe standardy oraz zmiany standardów i interpretacji MSSF opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lecz nieobowiązujące do dnia zatwierdzenia do publikacji niniejszego sprawozdania finansowego zgodnie z datą ich wejścia w życie.

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe
Interpretacja KIMSF 21 - Opłaty publiczne	oczekiwany brak wpływu
Zmiana do MSR 19 - Świadczenia pracownicze - Programy określonych świadczeń: Składki pracowników	oczekiwany brak wpływu
Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2010-2012; 2011-2013	oczekiwany brak wpływu

3.2.3. Standardy i Interpretacje przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB), oczekujące na zatwierdzenie przez UE

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe
Nowy Standard MSSF 9 - Instrumenty finansowe	Wpływ*
Nowy Standard MSSF 14 - Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe	oczekiwany brak wpływu
Nowy Standard MSSF 15 - Przychody z umów z klientami	Wpływ**
Zmiany do MSSF 11 - Wspólne ustalenia umowne: Ujmowanie nabycia udziałów we wspólnych działaniach	nie dotyczy jednostkowego sprawozdania finansowego
Zmiany do MSR 16 - Rzeczowe aktywa trwałe oraz MSR 38 - Wartości niematerialne: Wyjaśnienia w zakresie akceptowalnych metod umorzenia i amortyzacji	oczekiwany brak wpływu
Zmiany do MSR 16 - Rzeczowe aktywa trwałe i MSR 41 - Rolnictwo: Rolnictwo – Rośliny produkcyjne	oczekiwany brak wpływu
Zmiany do MSR 27 - Jednostkowe Sprawozdania Finansowe: Metoda praw własności w jednostkowym sprawozdaniu finansowym	nie dotyczy jednostkowego sprawozdania finansowego
Zmiany do MSSF 10 - Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe oraz do MSR 28 - Jednostki Stowarzyszone: Sprzedaż lub Przekazanie Aktywów Pomiędzy Inwestorem a Spółką Stowarzyszoną lub Wspólnym Przedsięwzięciem	nie dotyczy jednostkowego sprawozdania finansowego
Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2012-2014	oczekiwany brak wpływu
Zmiany do MSSF 10 - Skonsolidowane sprawozdania finansowe, MSSF 12 - Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach i MSR 28 - Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach: Jednostki inwestycyjne: Zastosowanie wyjątku od konsolidacji	nie dotyczy jednostkowego sprawozdania finansowego
Zmiany do MSR 1 - Prezentacja sprawozdań finansowych: Inicjatywa dotycząca ujawnień	oczekiwany brak wpływu

* W momencie początkowego zastosowania nowego standardu MSSF 9 wykonane zostanie przyporządkowanie odpowiednich aktywów finansowych do nowych kategorii instrumentów finansowych.

** W momencie początkowego zastosowania, tj. 1 stycznia 2017 roku, wpływ nowego standardu MSSF 15 będzie zależał od specyficznych faktów i okoliczności dotyczących umów z klientami, których Spółka będzie stroną.

3.2.4. Zmiany zasad prezentacji danych finansowych

W I półroczu 2014 roku w Spółce wprowadzono zmiany zarządzania obszarami działalności operacyjnej celem dalszego zwiększenia ich efektywności i integracji. Dostosowano strukturę organizacyjną wprowadzając zmiany w zakresach odpowiedzialności poszczególnych Członków Zarządu. W rezultacie zaktualizowano prezentację segmentów operacyjnych Spółki – zintegrowany segment operacyjny: Downstream objął swoim zakresem działalność poprzednio traktowanych osobno segmentów Rafinerii i Petrochemii.

W związku z powyższym przekształceniu uległy segmentowe dane porównawcze za okres 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku.

Wpływ zmiany podziału segmentowego na zaprezentowane informacje segmentowe w 2013 roku

	Segment Downstream	Segment Rafineria	Segment Petrochemia	Funkcje Korporacyjne	Wyłączenia
Sprzedaż zewnętrzna	65 340	(57 845)	(7 495)	-	-
Sprzedaż między segmentami	14 159	(22 907)	(3 231)	-	11 979
Przychody ze sprzedaży	79 499	(80 752)	(10 726)	-	11 979
Koszty operacyjne ogółem	(79 196)	81 347	9 826	2	(11 979)
Pozostałe przychody operacyjne	78	(72)	(6)	-	-
Pozostałe koszty operacyjne	(80)	73	7	-	-
Zysk/(Strata) operacyjna segmentu	301	596	(899)	2	-
Amortyzacja	728	(408)	(320)	-	-
EBITDA	1 029	188	(1 219)	2	-
Zwiększenia nakładów inwestycyjnych (wraz z kosztami finansowania zewnętrznego)	743	(496)	(109)	(138)	-

Aktywa w podziale na segmenty operacyjne

	dane opublikowane 31/12/2013	wpływ zmiany podziału segmentowego	dane po zmianie podziału segmentowego 31/12/2013
Segment Rafineria	17 918	(17 918)	-
Segment Petrochemia	5 955	(5 955)	-
Segment Downstream	-	24 263	24 263
Segment Detal	3 493	-	3 493
Aktywa segmentów	27 366	390	27 756
Funkcje Korporacyjne	14 697	(390)	14 307
	42 063	-	42 063

Ponadto Spółka w 2014 roku w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych wprowadziła zmianę w prezentowaniu przepływów pieniężnych z emisji i wykupu obligacji. Zmiana prezentacji dotyczy krótkoterminowych obligacji korporacyjnych i nie ma wpływu na wartość wykazaną w wierszu Środki pieniężne netto z/(wykorzystane w) działalności finansowej. W związku z powyższym przekształcone zostały dane porównawcze za 2013 rok.

3.2.5. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą funkcjonalną i walutą prezentacji niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego jest złoty polski („PLN”). Dane w jednostkowym sprawozdaniu finansowym zaprezentowano w milionach PLN (mln PLN), chyba że w konkretnych sytuacjach podano inaczej. Zasady rachunkowości dla transakcji w walutach obcych przedstawiono w [necie 3.3.1.](#)

3.3. Opis istotnych stosowanych zasad rachunkowości
3.3.1. Transakcje w walucie obcej

Spółka ujmuje różnice kursowe powstające z tytułu rozliczania pozycji pieniężnych lub z tytułu przeliczania pozycji pieniężnych po kursach innych niż te, po których zostały one przeliczone w momencie ich początkowego ujęcia w zysku lub stracie okresu, w którym powstają, z wyjątkiem pozycji pieniężnych stanowiących zabezpieczenie ryzyka walutowego ujmowanych zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

3.3.2. Segmenty operacyjne

Działalność operacyjną Spółki podzielono na:

- segment Downstream, który obejmuje zintegrowane obszary produkcji i sprzedaży rafineryjnej i petrochemicznej oraz działalność w obszarze energetyki,
 - segment Detal, który obejmuje sprzedaż na stacjach paliw,
 - segment Wydobycie, który obejmuje działalność związaną z poszukiwaniem i wydobyciem zasobów mineralnych,
- oraz Funkcje Korporacyjne stanowiące pozycję uzgodnieniową, obejmujące działalność związaną z zarządzaniem i administracją, funkcjami wsparcia i pozostałą działalnością nieprzypisaną do wyodrębnionych segmentów operacyjnych.

Przychody segmentu są przychodami osiąganymi ze sprzedaży klientom zewnętrznym jak i transakcji z innymi segmentami, dającymi się bezpośrednio przyporządkować do danego segmentu.

Koszty segmentu są kosztami związanymi ze sprzedażą klientom zewnętrznym oraz kosztami transakcji realizowanych z innymi segmentami, które wynikają z działalności operacyjnej danego segmentu i dają się bezpośrednio przyporządkować do tego segmentu wraz z odpowiednią częścią kosztów Spółki, które w oparciu o racjonalne przesłanki można przypisać do danego segmentu.

Wynik segmentu jest ustalany na poziomie wyniku z działalności operacyjnej.

Aktywa segmentu są aktywami wykorzystywanymi przez segment w działalności operacyjnej, które dają się bezpośrednio lub w oparciu o racjonalne przesłanki przyporządkować do danego segmentu.

3.3.3. Przychody ze sprzedaży

Do przychodów ze sprzedaży (w ramach podstawowej działalności operacyjnej) zalicza się przychody, które dotyczą działalności zasadniczej, tj. działalności, do prowadzenia której Spółka została powołana, które są powtarzalne i nie mają charakteru incydentalnego.

Przychody ze sprzedaży ujmuje się, jeżeli kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób, istnieje prawdopodobieństwo, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz wszystkie współmierne koszty można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody ze sprzedaży dóbr i usług ujmuje się, gdy znaczące ryzyko i korzyści związane z ich własnością zostało przekazane nabywcy oraz gdy Spółka przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi dobrami w stopniu, w jakim zazwyczaj funkcję taką realizuje się wobec dóbr, do których ma się prawo własności, ani też nie sprawuje nad nimi efektywnej kontroli.

Przychody obejmują kwoty otrzymane i należne z tytułu dostarczonych dóbr i usług, pomniejszone o rabaty oraz podatek od towarów i usług (VAT), podatek akcyzowy i opłatę paliwową.

Wysokość przychodów ustala się według wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej. Przychody ze sprzedaży są korygowane o zyski lub straty z tytułu rozliczenia instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne dotyczące powyższych przychodów.

Przychody i koszty dotyczące usług, których moment rozpoczęcia i zakończenia przypadają w różnych okresach sprawozdawczych, ujmuje się na podstawie stopnia zaangażowania usługi, jeżeli można w wiarygodny sposób wycenić wynik z transakcji, tj. wtedy, gdy można ustalić łączną kwotę przychodów z umowy dotyczącej usługi oraz koszty usługi, istnieje prawdopodobieństwo, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne z umowy i stopień realizacji umowy może być określony w wiarygodny sposób.

W przypadku, gdy nie ma możliwości spełnienia tych warunków, przychody ujmuje się tylko do wysokości kosztów poniesionych do danego dnia, nie wyższych jednak od kosztów, które Spółka spodziewa się odzyskać.

3.3.4. Koszty

Do kosztów (w ramach podstawowej działalności operacyjnej) zalicza się koszty, które dotyczą działalności zasadniczej, tj. działalności, do prowadzenia której Spółka została powołana, które są powtarzalne i nie mają charakteru incydentalnego.

Koszt własny sprzedaży obejmuje koszt własny sprzedanych wyrobów, towarów, materiałów i usług oraz odpisy wartości zapasów do ich cen sprzedaży netto możliwych do uzyskania.

Koszty sprzedaży obejmują koszty pośrednictwa w sprzedaży, koszty handlowe, koszty reklamy i promocji oraz koszty dystrybucji.

Koszty ogólnego zarządu obejmują koszty związane z zarządzaniem i administrowaniem Spółką jako całością.

3.3.5. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody i koszty operacyjne są pośrednio związane z działalnością operacyjną i mają charakter incydentalny.

3.3.6. Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe są związane z operacjami finansowymi, w tym z pozyskaniem źródeł finansowania oraz z ich obsługą.

3.3.7. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje podatek bieżący oraz odroczony.

Bieżący podatek dochodowy jest to kwota ustalona na podstawie przepisów podatkowych, która jest naliczona od dochodu do opodatkowania za dany okres i ujmuje się jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie został zapłacony lub należność, jeśli kwota dotychczas zapłacona z tytułu bieżącego podatku dochodowego przekracza kwotę do zapłaty.

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego traktowane są w całości jako długoterminowe i nie podlegają dyskontowaniu oraz podlegają kompensacie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jeżeli istnieje możliwość wyegzekwowania tytułu prawnego do przeprowadzenia kompensat ujmowanych kwot.

W zakresie dotyczącym operacji rozliczanych bezpośrednio z kapitałem własnym odnosi się je na kapitał własny.

3.3.8. Zysk/(Strata) na jedną akcję

Zysk/(Strata) na jedną akcję jest obliczany poprzez podzielenie zysku lub straty netto za dany okres, która przypada na zwykłych akcjonariuszy Spółki, przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

W Spółce nie występują potencjalne akcje rozwadniające.

3.3.9. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują zarówno środki trwałe (aktywa, które są w stanie umożliwiającym ich funkcjonowanie zgodnie z zamierzeniem kierownictwa), jak też środki trwałe w budowie (aktywa, które są w trakcie budowy lub innego dostosowywania do funkcjonowania zgodnie z zamierzeniem kierownictwa).

Wartość początkową rzeczowych aktywów trwałych ustala się w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia z uwzględnieniem otrzymanych dotacji do aktywów (MSR 20). Cena nabycia lub koszt wytworzenia obejmują cenę zakupu oraz inne koszty bezpośrednio związane z przystosowaniem składnika rzeczowych aktywów trwałych do użytkowania.

Na koszt wytworzenia lub cenę nabycia składnika rzeczowych aktywów trwałych składają się także szacunkowe koszty jego demontażu i usunięcia oraz koszty przeprowadzenia renowacji miejsca, w którym się znajdował, do których Spółka jest zobowiązana w związku z jego nabyciem lub wytworzeniem.

Rzeczowe aktywa trwałe wycenia się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej sporządzanym na koniec okresu sprawozdawczego w wartości księgowej netto tj. cenę nabycia lub koszt wytworzenia pomniejszony o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, oraz otrzymane dotacje do aktywów.

Rzeczowe aktywa trwałe amortyzuje się począwszy od chwili, gdy są one dostępne do użytkowania, tzn. od momentu dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami kierownictwa przez okres odpowiadający szacowanemu okresowi ich użytkowania z uwzględnieniem wartości końcowej. Rzeczowe aktywa trwałe amortyzuje się metodą liniową, a w uzasadnionych przypadkach metodą naturalną (katalizatory).

Podstawą naliczania odpisów amortyzacyjnych jest wartość początkowa pomniejszona o wartość końcową.

Poszczególne części składowe rzeczowych aktywów trwałych, których wartość jest istotna w stosunku do wartości całego składnika rzeczowych aktywów trwałych, amortyzowane są oddzielnie, zgodnie z okresem ich użytkowania.

Stosowane są następujące typowe okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych:

Budynki i budowle	10–40 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	4–35 lat
Środki transportu i pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	2–20 lat

Metodę amortyzacji, wartość końcową oraz okres użytkowania składnika aktywów weryfikuje się co najmniej na koniec każdego roku. W przypadku wystąpienia takiej konieczności, korekt odpisów amortyzacyjnych dokonuje się w okresach następnym (prospektywnie).

Koszty istotnych remontów, napraw i okresowych przeglądów są zaliczane do rzeczowych aktywów trwałych i amortyzowane zgodnie z okresem ich użytkowania. Z kolei, koszty bieżącego utrzymania rzeczowych aktywów trwałych i ich konserwacji wpływają na zysk lub stratę okresu, w którym zostały poniesione.

Rzeczowe aktywa trwałe podlegają weryfikacji pod kątem utraty wartości jeżeli zaistniały okoliczności bądź zaszyły zmiany, które wskazują na to, że wartość księgowa tych aktywów może nie być możliwa do odzyskania.

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w pozostałej działalności operacyjnej.

3.3.10. Wartości niematerialne

Składnik aktywów niematerialnych początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia i wykazuje w sprawozdaniu finansowym sporządzanym na koniec okresu sprawozdawczego w wartości księgowej netto z uwzględnieniem otrzymanych dotacji do aktywów (MSR 20).

Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania amortyzuje się metodą liniową począwszy od chwili, gdy są one gotowe do użycia, tzn. od momentu dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami kierownictwa przez okres odpowiadający szacowanemu okresowi ich użytkowania.

Typowe okresy użytkowania wartości niematerialnych wynoszą od 2 do 15 lat dla koncesji, licencji, praw do patentów oraz podobnych wartości i od 2 do 10 lat dla oprogramowania.

Metodę amortyzacji oraz okres użytkowania składnika wartości niematerialnych weryfikuje się co najmniej na koniec każdego roku. W przypadku wystąpienia takiej konieczności, korekt odpisów amortyzacyjnych dokonuje się w okresach następnym (prospektywnie).

3.3.10. Wartości niematerialne c.d.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania nie podlegają amortyzacji. Ich wartość pomniejszana jest o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Ponadto, w każdym okresie sprawozdawczym, należy dokonać weryfikacji, czy zdarzenia i okoliczności nadal potwierdzają ocenę, że okres użytkowania tego składnika aktywów jest nieokreślony. Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartości niematerialnych ujmuje się w pozostałej działalności operacyjnej.

3.3.10.1. Prawa majątkowe

Uprawnienia do emisji dwutlenku węgla (CO₂)

Na mocy postanowień protokołu z Kioto kraje, które zdecydowały się na jego ratyfikację, zobowiązały się do redukcji własnych emisji gazów powodujących efekt cieplarniany, w tym m.in. dwutlenku węgla (CO₂).

W krajach Unii Europejskiej zakłady i przedsiębiorstwa osiągające wydajność przekraczającą 20 MW oraz niektóre inne zakłady przemysłowe zostały zobowiązane do udziału w handlu emisjami. Wszystkie one nabywają prawa do emisji CO₂ lub częściowo otrzymują uprawnienia w określonej ilości w ramach derogacji zawartych w Art. 10a i 10c Dyrektywy EU ETS 2009/29/EC oraz są zobowiązane do ich umorzenia w liczbie odpowiadającej wielkości zrealizowanej emisji w danym roku.

Uprawnienia do emisji CO₂ ujmowane są jako wartości niematerialnych w cenie nabycia, które nie podlegają amortyzacji (z uwagi na wysoką wartość końcową) i podlegają analizie pod kątem utraty wartości.

Otrzymane nieodpłatnie uprawnienia ujmuje się i prezentuje w szyku rozwartym w wartościach niematerialnych w korespondencji z przychodami przyszłych okresów (dotacja według MSR 20) w wartości godziwej ustalonej na dzień ich zarejestrowania. Zakupione uprawnienia ujmowane są w wartościach niematerialnych w cenie nabycia.

Na szacowaną w okresie sprawozdawczym emisję CO₂ tworzy się rezerwę w ciężar kosztów działalności podstawowej (podatki i opłaty).

Dotacje rozlicza się w systematyczny sposób w poszczególnych okresach sprawozdawczych, aby zapewnić współmierność z odnośnymi kosztami, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować.

Rozchód uprawnień ujmowany jest według metody FIFO (ang. First In First Out, tzn. Pierwsze Weszło Pierwsze Wyszło) w ramach poszczególnych rodzajów uprawnień (EUA, ERU, CER).

3.3.11. Inwestycje w jednostkach powiązanych

Inwestycje w jednostkach zależnych, jednostkach współkontrolowanych i jednostkach stowarzyszonych, niezaklasyfikowane jako przeznaczane do sprzedaży (bądź niewchodzące w skład grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży zgodnie z MSSF 5), ujmuje się po koszcie z uwzględnieniem odpisów dotyczących utraty wartości.

Dopłaty bezzwrotne do kapitału lub zwrotne o niepotwierdzonym terminie zwrotu ujmuje się w udziałach i akcjach w jednostce przekazującej dopłatę i traktuje się jako inwestycje.

Dopłaty zwrotne do kapitału ujmuje się początkowo w wartości godziwej w należnościach krótkoterminowych lub długoterminowych w zależności od terminu zwrotu, tj. do 12 miesięcy – jako należności krótkoterminowe lub powyżej 12 miesięcy jako należności długoterminowe.

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość akcji i udziałów prezentowane jest w działalności finansowej.

3.3.12. Utrata wartości aktywów trwałych

Spółka poddaje ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości oraz szacuje wartość odzyskiwalną rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych zgodnie z MSR 36.

Na koniec okresu sprawozdawczego Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości lub odwrócenie odpisu aktualizującego któregoś ze składników aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne (CGU). W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów lub CGU poprzez ustalenie wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży lub wartości użytkowej z zastosowaniem właściwej stopy dyskonta, w zależności od tego, która z nich jest wyższa.

3.3.13. Zapasy

Zapasy, w tym zapasy obowiązkowe są to produkty, półprodukty i produkty w toku, towary i materiały.

Produkty, półprodukty i produkty w toku wycenia się na moment początkowego ujęcia według kosztu wytworzenia. Przez koszty wytworzenia należy rozumieć koszty wsadu i koszty przerobu produktów, półproduktów i produktów w toku przypadających na okres ich wytworzenia. Koszty wytworzenia obejmują także alokację stałych i zmiennych pośrednich kosztów produkcji, ustalonych dla normalnego poziomu produkcji.

Produkty, półprodukty i produkty w toku wycenia się na koniec okresu sprawozdawczego według kosztu wytworzenia lub też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty przydatności ekonomicznej.

Rozchody produktów, półproduktów i produktów w toku ujmuje się według średnioważonych kosztów ich wytworzenia.

Towary i materiały wycenia się na moment początkowego ujęcia w cenie nabycia natomiast na koniec okresu sprawozdawczego w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia czy też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty przydatności ekonomicznej.

Rozchody towarów i materiałów ujmuje się według cen średnioważonych nabycia lub kosztów ich wytworzenia.

Testy sprawdzające utratę wartości poszczególnych pozycji zapasów przeprowadza się na bieżąco w trakcie okresu sprawozdawczego. Przecenie do poziomu cen sprzedaży netto możliwych do uzyskania podlegają zapasy, które utraciły swoje cechy użytkowe, przydatność lub spadły ich ceny sprzedaży.

Wartości materiałów przeznaczonych do wykorzystania w procesie produkcji nie odpisuje się poniżej ceny nabycia, jeżeli oczekuje się, że produkty, do produkcji których będą wykorzystane, zostaną sprzedane za kwoty wyższe lub równe kosztom wytworzenia. Jeżeli jednak koszt wytworzenia produktów będzie wyższy od wartości netto możliwej do uzyskania, wartość materiałów odpisuje się do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania.

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów ujmuje się w koszcie własnym sprzedaży.

3.3.14. Należności

Należności, w tym należności z tytułu dostaw i usług, wycenia się na dzień ich powstania w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji, a następnie według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów aktualizujących należności wątpliwe.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości należności tworzone są w oparciu o indywidualne analizy z uwzględnieniem wartości posiadanego zabezpieczenia oraz wartości możliwej do zrealizowania kompensaty wzajemnych wierzytelności.

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności ujmowane jest w pozostałej działalności operacyjnej dla należności głównych oraz w działalności finansowej dla odsetek za nieterminową płatnością.

3.3.15. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne obejmują gotówkę w kasie i na rachunkach bankowych. Ekwiwalenty środków pieniężnych są krótkoterminowymi inwestycjami o dużej płynności (o pierwotnym terminie zapadalności do trzech miesięcy), łatwo wymiennymi na określone kwoty środków pieniężnych oraz narażeniami na nieznaczne ryzyko zmiany wartości.

Wycenę i rozchód środków pieniężnych w walutach obcych ustala się przy zastosowaniu metody FIFO (ang. First In First Out, tzn. Pierwsze Weszło Pierwsze Wyszło).

3.3.16. Kapitał własny

3.3.16.1. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy stanowi kapitał wniesiony przez akcjonariuszy i jest wykazywany według wartości nominalnej, w wysokości zgodnej z aktem założycielskim Spółki oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Kapitał podstawowy na dzień 31 grudnia 1996 roku, na podstawie MSR 29 § 24 i 25, został przeszacowany w oparciu o miesięczne wskaźniki wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych.

3.3.16.2. Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej tworzący jest z nadwyżki ceny emisyjnej akcji powyżej ich wartości nominalnej pomniejszonej o koszty tej emisji. Kapitał z emisji akcji/udziałów powyżej ich wartości nominalnej na dzień 31 grudnia 1996 roku, na podstawie MSR 29 § 24 i 25, został przeszacowany w oparciu o miesięczne wskaźniki wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych.

3.3.16.3. Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń

Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń wynika z wyceny i z rozliczenia instrumentów zabezpieczających spełniających wymogi rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych w celu zabezpieczenia przed ryzykiem towarowym, ryzykiem zmian kursów walutowych i ryzykiem zmian stóp procentowych. Zmiany wartości godziwej, które stanowią część nieefektywną powiązania zabezpieczającego ujmują się w rachunku zysków lub strat.

3.3.16.4. Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują:

- kapitał zapasowy tworzony i wykorzystywany zgodnie z Ustawą Kodeks Spółek Handlowych,
- zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia,
- zysk/stratę bieżącego okresu sprawozdawczego,
- pozostałe kapitały tworzone i wykorzystywane według zasad określonych przepisami prawa.

3.3.17. Zobowiązania

Zobowiązania, w tym zobowiązania z tytułu dostaw i usług, wycenia się na dzień ich powstania w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku zobowiązania finansowego niekwalifikowanego jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

3.3.18. Rezerwy

Rezerwy tworzy się w wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obowiązku obecnego na koniec okresu sprawozdawczego. Wysokość rezerw jest weryfikowana na bieżąco w trakcie okresu sprawozdawczego w celu skorygowania ich do wysokości szacunków zgodnych ze stanem wiedzy na ten dzień.

Rezerw nie tworzy się na przyszłe straty operacyjne.

3.3.18.1. Ryzyko środowiskowe

Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu kosztów rekultywacji skażonego środowiska gruntowo-wodnego lub eliminacji szkodliwych substancji w przypadku występowania prawnego lub zwyczajowo oczekiwanego obowiązku wykonania tych czynności. Wysokość rezerw podlega okresowej weryfikacji na podstawie ocen zanieczyszczenia obiektów.

3.3.18.2. Nagrody jubileuszowe oraz świadczenia po okresie zatrudnienia

Zgodnie z obowiązującymi systemami wynagradzania pracownicy Spółki mają prawo do nagród jubileuszowych wypłacanych po przepracowaniu określonej liczby lat oraz odpraw emerytalnych i rentowych wypłacanych w momencie przejścia na emeryturę lub rentę.

Wysokość nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych i rentowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Nagrody jubileuszowe zalicza się do innych długoterminowych świadczeń pracowniczych, natomiast odprawy emerytalne i rentowe zalicza się do programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia.

Rezerwy są szacowane przez niezależnego aktuarusza i przeszacowywane w przypadku wystąpienia istotnych przesłanek mających wpływ na ich wysokość z uwzględnieniem m.in. rotacji zatrudnienia i planowanego wzrostu wynagrodzeń.

Zyski i straty aktuarialne od świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia ujmują się w składnikach innych całkowitych dochodów a od pozostałych świadczeń pracowniczych, w tym nagród jubileuszowych, ujmują się w rachunku zysków lub strat.

3.3.18.3. Koszty programów osłonowych

Rezerwa z tytułu kosztów programów osłonowych (w ramach restrukturyzacji) jest tworzona, gdy Spółka rozpoczęła wdrażanie planu restrukturyzacji lub ogłosiła główne elementy planu restrukturyzacji stronom, na które restrukturyzacja wywrze wpływ, i uczyniła to w sposób na tyle szczegółowy, aby obudzić w nich uzasadnione oczekiwanie, że restrukturyzacja zostanie przeprowadzona. Przy wycenie rezerwy na restrukturyzację uwzględnia się wyłącznie bezpośrednie koszty wynikające z restrukturyzacji, np. zwolnień pracowników (odprawy i odszkodowania), rozwiązania umów dzierżawy, najmu, leasingu, demontażu majątku.

3.3.18.4. Koszty emisji CO₂

Spółka tworzy rezerwę na szacowane koszty emisji CO₂ w okresie sprawozdawczym w ciężar kosztów działalności podstawowej (podatki i opłaty). Rezerwę tworzy się na podstawie wartości uprawnień ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej z uwzględnieniem zasady FIFO (pierwsze weszło, pierwsze wyszło). W przypadku niedoboru uprawnień rezerwę tworzy się na podstawie cen zakupu uprawnień określonych w zawartych kontraktach terminowych oraz kwotowań rynkowych na dzień sprawozdawczy.

3.3.18.5. Pozostałe rezerwy

Pozostałe rezerwy obejmują głównie rezerwy na toczące się postępowania sądowe i są tworzone po uwzględnieniu wszystkich dostępnych informacji, w tym opinii niezależnych ekspertów. Spółka tworzy rezerwy jeżeli na podstawie takich dowodów występowanie obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego jest bardziej prawdopodobne niż jego brak.

Jeżeli występowanie obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego jest mało prawdopodobne, Spółka ujawnia informację o zobowiązaniu warunkowym, chyba że możliwość rozchodu zasobów stanowiących korzyści ekonomiczne jest znikoma.

3.3.19. Dotacje rządowe

Przez dotację rządową rozumie się przekazanie Spółce przez rząd, agencję rządową oraz inny podobny organ państwowy środków w zamian za spełnienie w przeszłości lub przyszłości pewnych warunków.

Dotacje rządowe są ujmowane, jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki.

Dotacje dotyczące pozycji kosztowych (np. koszty emisji CO₂) są ujmowane jako pomniejszenie kosztów w momencie ich poniesienia. Nadwyżkę otrzymanej dotacji ponad wartość odpowiednich kosztów ujmuje się w pozostałych przychodach operacyjnych.

Dotacje dotyczące składników aktywów są ujmowane jako pomniejszenie wartości księgowej składnika aktywów i jako przychód na przestrzeni okresu użytkowania składnika aktywów podlegającego amortyzacji poprzez zmniejszone odpisy amortyzacyjne.

3.3.20. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Spółka dokonała wyboru prezentacji w ramach sprawozdania z przepływów pieniężnych i stosuje następujące zasady:

- przepływy pieniężne z działalności operacyjnej wykazuje metodą pośrednią,
- składniki środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych i w sprawozdaniu z sytuacji finansowej są tożsame,
- otrzymane dywidendy wykazuje w przepływach z działalności inwestycyjnej,
- wypłacone dywidendy wykazuje w przepływach z działalności finansowej,
- otrzymane odsetki z tytułu leasingu finansowego, udzielonych pożyczek, obligacji oraz systemu koncentracji środków finansowych (cash pool) wykazuje w przepływach z działalności inwestycyjnej, pozostałe otrzymane odsetki wykazuje w przepływach z działalności operacyjnej,
- zapłacone odsetki i prowizje z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, cash pool, wyemitowanych obligacji oraz leasingu finansowego wykazuje w przepływach z działalności finansowej, pozostałe zapłacone odsetki wykazuje w przepływach z działalności operacyjnej,
- wpływy i wydatki z tytułu rozliczenia pochodnych instrumentów finansowych, które nie są uznane za pozycję zabezpieczającą prezentuje w działalności inwestycyjnej.

3.3.21. Instrumenty finansowe

3.3.21.1. Wycena aktywów i zobowiązań finansowych

W momencie początkowego ujęcia Spółka wycenia składnik aktywów lub zobowiązań finansowych według wartości godziwej powiększonej, w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego niekwalifikowanych jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Na koniec okresu sprawozdawczego Spółka wycenia pożyczki i należności, w tym należności z tytułu dostaw i usług oraz inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy lub płatności dokonywane w okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego, a w uzasadnionych przypadkach w okresie krótszym, do księgowej wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego. Na koniec okresu sprawozdawczego Spółka wycenia zobowiązania finansowe według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

3.3.21.2. Przekwalifikowania

W Spółce nie wystąpiły szczególne okoliczności do przekwalifikowania instrumentów finansowych z kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

3.3.21.3. Rachunkowość zabezpieczeń

Instrumenty pochodne, wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające, od których oczekuje się, że wynikające z nich przepływy pieniężne skompensują zmiany przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej ujmuje się zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Spółka ocenia efektywność zabezpieczenia zarówno w momencie ustanowienia zabezpieczenia jak i w okresach późniejszych, co najmniej na każdy koniec okresu sprawozdawczego. Spółka dla sprawozdawczości zewnętrznej przyjmuje, że zabezpieczenie jest efektywne, jeżeli rzeczywiste poziomy zabezpieczenia mieszczą się w przedziale od 80% do 125%.

Do oceny efektywności zabezpieczenia Spółka wykorzystuje metody statystyczne, w tym w szczególności analizę regresji. W przypadku, gdy pozycję zabezpieczaną i instrument zabezpieczający charakteryzują identyczne warunki, tj. terminy realizacji, kwoty, zmienne wpływające na ryzyko wartości godziwej lub zmiany przepływów pieniężnych, do oceny efektywności zabezpieczenia stosuje się uproszczone metody analityczne.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach, przenosi się do zysku lub straty w tym samym okresie albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę. Jednakże, jeśli Spółka oczekuje, że całość lub część strat ujętych w innych całkowitych dochodach nie będzie odzyskana w przyszłych okresach ujmuje w zysku lub stracie kwotę, co do której oczekuje się, że nie będzie odzyskana.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego, albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, Spółka wyłącza związane z tym zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i włącza je do początkowego kosztu nabycia lub do innej wartości księgowej składnika aktywów lub zobowiązania.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje ujęciem przychodów ze sprzedaży wyrobów, towarów, materiałów lub usług, Spółka wyłącza związane z tym zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i koryguje powyższe przychody.

3.3.22. Ustalanie wartości godziwej

Spółka wykorzystuje w maksymalnym stopniu obserwowalne dane wejściowe i w minimalnym stopniu uwzględnia nieobserwowalne dane wejściowe, aby osiągnąć cel wyceny wartości godziwej, którym jest oszacowanie ceny, która zostałaby osiągnięta w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach przeniesienia zobowiązania lub instrumentu kapitałowego między uczestnikami rynku na dzień wyceny i w aktualnych warunkach rynkowych.

Spółka wycenia instrumenty pochodne w wartości godziwej przy zastosowaniu modeli wyceny instrumentów finansowych, wykorzystując ogólne dostępne kursy walutowe, stopy procentowe, krzywe forward i zmienności dla walut i towarów pochodzące z aktywnych rynków.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowane w oparciu o różnicę między ceną terminową a transakcyjną. Terminowych kursów wymiany walut nie modeluje się jako osobnego czynnika ryzyka, ale wyprowadza z kursu spot i odpowiedniej terminowej stopy procentowej dla waluty obcej w stosunku do PLN. Instrumenty pochodne wykazywane są jako aktywa, w przypadku gdy ich wycena jest dodatnia oraz jako zobowiązania, w przypadku wyceny ujemnej. Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń są odnoszone w zysk lub stratę okresu sprawozdawczego.

W stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego Spółka nie dokonywała zmian metod wyceny instrumentów pochodnych.

3.3.23. Leasing

Przez umowę leasingu rozumie się umowę, na mocy której w zamian za opłatę lub serię opłat, leasingodawca przekazuje leasingobiorcy prawo do używania składnika aktywów przez uzgodniony okres. W szczególności umowami leasingu są umowy nazwane w kodeksie cywilnym oraz umowy najmu i dzierżawy zawarte na czas określony.

Aktywa używane na podstawie umowy leasingu operacyjnego, a więc umowy, która nie przenosi ryzyka i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu na leasingobiorcę zalicza się do aktywów leasingodawcy.

Ustalenie czy następuje przekazanie ryzyka i korzyści zależy od oceny istoty treści ekonomicznej transakcji.

4. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Sporządzenie jednostkowego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od Zarządu dokonania profesjonalnych osądów oraz szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów oraz kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę profesjonalnego osądu, co do wartości księgowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł.

W istotnych kwestiach Zarząd dokonując osądów, szacunków czy też przyjmując założenia może opierać się na opiniach niezależnych ekspertów. Osądy, szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji.

4.1. Profesjonalny osąd

Instrumenty finansowe

Zarząd dokonuje osądu w zakresie klasyfikacji instrumentów finansowych, oceny charakteru i zakresu ryzyk związanych z instrumentami finansowymi oraz zastosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Instrumenty finansowe klasyfikuje się do poszczególnych kategorii w zależności od celu ich nabycia oraz charakteru nabywanych walorów. Dodatkowe informacje przedstawiono w [nocie 28](#).

4.2. Szacunki

Szacowane okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

Jak opisano w [nocie 3.3.9](#), oraz [3.3.10](#), Spółka weryfikuje przewidywane okresy użytkowania składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych co najmniej na koniec każdego roku. Dodatkowe informacje przedstawiono w [nocie 11.3](#) i [12.3](#).

Utrata wartości aktywów trwałych

Zarząd dokonuje oceny, czy istnieją przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości pojedynczych składników aktywów lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Stwierdzenie utraty wartości wymaga oszacowania wartości odzyskiwalnej. Dodatkowe informacje, w tym analiza wrażliwości wartości użytkowej oraz opis przyjętych założeń, przedstawiono w [nocie 11.2](#), [12.2](#), [13](#), [15](#).

Utrata wartości zapasów

Stwierdzenie utraty wartości zapasów wymaga oszacowania ich wartości netto możliwych do uzyskania.

Dodatkowe informacje przedstawiono w [nocie 16](#).

Utrata wartości należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności

Zarząd dokonuje oceny, czy istnieją przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości należności uwzględniając przyjęte procedury wewnętrzne, w tym biorąc pod uwagę indywidualnie oceny kontrahentów pod kątem ryzyka kredytowego.

Dodatkowe informacje przedstawiono w [nocie 17](#) i [28.5.2](#).

Rezerwy

Tworzenie rezerw wymaga dokonania szacunków prawdopodobieństwa wpływu korzyści ekonomicznych oraz określenia wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obowiązku obecnego na koniec okresu sprawozdawczego. Najistotniejsze pozycje dotyczą rezerwy środowiskowej z tytułu rekultywacji środowiska gruntowo-wodnego w obrębie zakładów produkcyjnych, stacji paliw, terminali paliw oraz baz magazynowych, rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne i rentowe oraz rezerwy na emisje CO₂.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SEGMENTÓW OPERACYJNYCH
5. Segmenty operacyjne

Zasady rachunkowości zastosowane w segmentach operacyjnych są spójne z polityką rachunkowości Spółki opisaną w [nocie 3.3.2](#). Zarząd PKN ORLEN ocenia wyniki finansowe segmentów i decyduje o przydziale zasobów na podstawie wyniku z działalności operacyjnej segmentu powiększonego o amortyzację (EBITDA).

Przychody z transakcji z podmiotami zewnętrznymi i transakcje między segmentami realizowane są na warunkach rynkowych.

5.1. Przychody, koszty, wyniki finansowe, zwiększenia nakładów inwestycyjnych segmentów operacyjnych
2014 rok

	Segment Downstream	Segment Detal	Segment Wydobycie	Funkcje Korporacyjne	Wyłączenia	Razem
NOTA						
Sprzedaż zewnętrzna	58 729	18 166	-	77	-	76 972
Sprzedaż między segmentami	13 378	-	-	76	(13 454)	-
Przychody ze sprzedaży	6 72 107	18 166	-	153	(13 454)	76 972
Koszty operacyjne ogółem	(72 654)	(17 282)	(42)	(759)	13 454	(77 283)
Pozostałe przychody operacyjne	8.1 122	159	-	30	-	311
Pozostałe koszty operacyjne	8.2 (153)	(174)	-	(53)	-	(380)
Zysk/(Strata) operacyjna segmentu	(578)	869	(42)	(629)	-	(380)
Przychody i koszty finansowe netto	9					(4 500)
(Strata) przed opodatkowaniem						(4 880)
Podatek dochodowy	10					208
(Strata) netto						(4 672)
Amortyzacja	7.2 733	218	-	77	-	1 028
EBITDA	155	1 087	(42)	(552)	-	648
Zwiększenia nakładów inwestycyjnych (wraz z kosztami finansowania zewnętrznego)	1 928	214	-	216	-	2 358

2013 rok

	Segment Downstream	Segment Detal	Segment Wydobycie	Funkcje Korporacyjne	Wyłączenia	Razem
NOTA						
	(dane przekształcone)			(dane przekształcone)	(dane przekształcone)	(dane przekształcone)
Sprzedaż zewnętrzna	65 340	18 631	-	69	-	84 040
Sprzedaż między segmentami	14 159	-	-	74	(14 233)	-
Przychody ze sprzedaży	6 79 499	18 631	-	143	(14 233)	84 040
Koszty operacyjne ogółem	(79 196)	(17 898)	(37)	(742)	14 233	(83 640)
Pozostałe przychody operacyjne	8.1 78	64	-	182	-	324
Pozostałe koszty operacyjne	8.2 (80)	(81)	-	(106)	-	(267)
Zysk/(Strata) operacyjna segmentu	301	716	(37)	(523)	-	457
Przychody i koszty finansowe netto	9					175
Zysk przed opodatkowaniem						632
Podatek dochodowy	10					(14)
Zysk netto						618
Amortyzacja	7.2 728	210	-	84	-	1 022
EBITDA	1 029	926	(37)	(439)	-	1 479
Zwiększenia nakładów inwestycyjnych (wraz z kosztami finansowania zewnętrznego)	743	338	-	92	-	1 173

5.2. Pozostałe informacje segmentowe

5.2.1. Aktywa w podziale na segmenty operacyjne

	31/12/2014	31/12/2013 (dane przekształcone)
Segment Downstream	21 310	24 263
Segment Detal	3 433	3 493
Aktywa segmentów	24 743	27 756
Funkcje Korporacyjne	13 235	14 307
	37 978	42 063

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Spółka w segmencie Downstream ujęła aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży, są to nieodpłatnie otrzymane prawa do energii żółtej oraz nabyte prawa do energii czerwonej i zielonej w kwocie 38 mln PLN. Na dzień 31 grudnia 2013 roku Spółka nie posiadała aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży.

Do segmentów operacyjnych przyporządkowuje się wszystkie aktywa z wyjątkiem aktywów finansowych (zawartych w [nocie 14](#), [18](#), [19](#)), akcji i udziałów w jednostkach powiązanych ([nota 13](#)) oraz aktywów podatkowych ([nota 10.2](#)). Aktywa użytkowane wspólnie przez segmenty operacyjne przydziela się na podstawie przychodów generowanych przez poszczególne segmenty operacyjne.

5.2.2. Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących

	NOTA	Utworzenie		Odwrócenie	
		2014	2013 (dane przekształcone)	2014	2013 (dane przekształcone)
Segment Downstream		(545)	(51)	15	4
Segment Detal		(94)	(36)	116	39
Odpisy aktualizujące segmentów		(639)	(87)	131	43
Funkcje Korporacyjne		(25)	(43)	20	23
Odpisy aktualizujące ujęte w działalności operacyjnej	<i>8.1, 8.2.16.1</i>	(664)	(130)	151	66
Odpisy aktualizujące ujęte w działalności finansowej	<i>9.1,9.2</i>	(5 177)	(109)	215	8
		(5 841)	(239)	366	74

Dodatkowe informacje dotyczące odpisów na majątek trwały zostały przedstawione w [nocie 8.2](#), [9.2](#) oraz w [nocie 15](#).

5.2.3. Informacje dotyczące obszarów geograficznych

Podział geograficzny przychodów ze sprzedaży został zaprezentowany według kraju siedziby zleceniodawcy

	NOTA	2014	2013
Polska		43 493	46 083
Niemcy		1 039	609
Czechy		11 853	9 358
Litwa, Łotwa, Estonia		16 136	22 679
Pozostałe kraje		4 451	5 311
	<i>6</i>	76 972	84 040

Pozycja pozostałe kraje zawiera głównie sprzedaż zrealizowaną dla zleceniodawców z Danii, Szwajcarii i Ukrainy.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku i na dzień 31 grudnia 2013 roku aktywa trwale Spółki zaprezentowane w [nocie 11](#), [12](#) zlokalizowane były na terenie Polski.

5.3. Przychody ze sprzedaży

	2014	2013 (dane przekształcone)
	NOTA	
Segment Downstream*		
Lekkie destylaty	4 352	5 375
Średnie destylaty	12 891	14 898
Frakcje ciężkie	2 637	2 927
Ropa	29 558	32 080
Monomery	3 292	3 510
Aromaty	754	776
PTA	1 767	2 048
Pozostałe	3 478	3 726
	58 729	65 340
Segment Detal		
Lekkie destylaty	5 732	5 780
Średnie destylaty	10 292	10 815
Pozostałe	2 142	2 036
	18 166	18 631
Funkcje Korporacyjne	77	69
	6	76 972
		84 040

*Dodatkowe informacje dotyczące przekształcenia przychodów segmentów operacyjnych w związku ze zmianą podziału segmentowego zostały zaprezentowane w [nocie 3.2.4.](#)

5.4. Informacje o wiodących klientach

W 2014 roku i w 2013 roku Spółka uzyskała przychody ze sprzedaży od trzech odbiorców produktów i towarów segmentu Downstream odpowiednio w kwocie 39 830 mln PLN i 43 849 mln PLN, które indywidualnie przekroczyły poziom 10% łącznych przychodów ze sprzedaży. Odbiorcami tymi były jednostki powiązane z PKN ORLEN.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU ZYSKÓW LUB STRAT

6. Przychody ze sprzedaży

	2014	2013
Sprzedaż produktów	41 724	46 953
Sprzedaż usług	481	442
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	42 205	47 395
Sprzedaż towarów	32 509	35 583
Sprzedaż materiałów	2 258	1 062
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	34 767	36 645
	76 972	84 040

7. Koszty działalności operacyjnej

7.1. Koszt własny sprzedaży

	2014	2013
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	(40 031)	(44 599)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(34 252)	(36 214)
	(74 283)	(80 813)

7.2. Koszty według rodzaju

	2014	2013
Zużycie materiałów i energii	(37 218)	(43 301)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(34 252)	(36 214)
Usługi obce	(2 366)	(2 226)
Świadczenia pracownicze	(681)	(650)
Amortyzacja	(1 028)	(1 022)
Podatki i opłaty	(429)	(390)
Pozostałe	(611)	(473)
	(76 585)	(84 276)
Zmiana stanu zapasów	(1 104)	194
Świadczenia na własne potrzeby	26	175
Koszty operacyjne	(77 663)	(83 907)
Koszty sprzedaży	2 177	2 090
Koszty ogólnego zarządu	823	737
Pozostałe koszty operacyjne	380	267
Koszt własny sprzedaży	(74 283)	(80 813)

W 2014 roku i również w 2013 roku w kosztach usług obcych ujęto koszty nakładów na prace badawczo-rozwojowe w kwocie (8) mln PLN.

7.3. Koszty świadczeń pracowniczych

	2014	2013
Wynagrodzenia	(549)	(543)
Przyszłe świadczenia	(10)	12
Ubezpieczenia społeczne	(88)	(89)
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników	(34)	(30)
	(681)	(650)

Przyszłe świadczenia obejmują zmiany salda stanu rezerw na nagrody jubileuszowe i świadczenia po okresie zatrudnienia ujęte w rachunku zysków lub strat.

8. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

8.1. Pozostałe przychody operacyjne

	NOTA	2014	2013
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		29	68
Odwrocenie rezerw		31	6
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość należności	5.2.2, 17.1	24	19
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	5.2.2, 11.2, 12.2	117	44
Kary i odszkodowania		29	63
Pozostałe		81	124
		311	324

Pozycja pozostałe w 2014 roku obejmuje między innymi efekt rozpoznania praw majątkowych, tzw. żółtych i czerwonych certyfikatów energetycznych za okres od 30 kwietnia do 31 grudnia 2014 roku w kwocie 48 mln PLN oraz wpływ zmian cen uprawnień CO₂ na wartość kosztów emisji CO₂ w kwocie 9 mln PLN.

W 2013 roku pozycja ta obejmowała głównie przychody z tytułu decyzji organów podatkowych dotyczących zwrotu zapłaconego przez PKN ORLEN w latach poprzednich podatku akcyzowego oraz korekty zobowiązania z tytułu opłaty paliwowej od biostru RME w łącznej kwocie 65 mln PLN.

8.2. Pozostałe koszty operacyjne

	NOTA	2014	2013
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		(49)	(26)
Utworzenie rezerw		(113)	(58)
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość należności	5.2.2, 17.1	(49)	(36)
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	5.2.2, 11.2, 12.2	(95)	(86)
Koszty z tytułu kar, szkód i odszkodowań		(11)	(12)
Pozostałe		(63)	(49)
		(380)	(267)

Dodatkowe informacje o zmianie stanu rezerw przedstawiono w [necie 22](#).

W 2014 roku i 2013 roku pozycja pozostałe obejmuje głównie rozliczenie różnic inwentaryzacyjnych, koszty likwidacji składników majątku obrotowego oraz koszty ubezpieczenia należności w kwocie odpowiednio (34) mln PLN i (27) mln PLN.

9. Przychody i koszty finansowe netto

	2014	2013
Odsetki	(168)	(181)
Nadwyżka (ujemnych)/dodatnich różnic kursowych	(513)	214
Dywidendy	1 092	220
Zysk ze zbycia akcji i udziałów	34	8
Rozliczenie i wycena pochodnych instrumentów finansowych	1	4
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość należności	5	2
Utworzenie odpisów aktualizujących akcje i udziały w jednostkach powiązanych	(4 967)	(103)
Pozostałe	16	11
	(4 500)	175

9.1. Przychody finansowe

	NOTA	2014	2013
Odsetki		94	112
Nadwyżka dodatnich różnic kursowych		-	214
Dywidendy	34.4	1 092	220
Zysk ze zbycia akcji i udziałów		34	8
Rozliczenie i wycena pochodnych instrumentów finansowych		15	13
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość należności	5.2.2,17.1	7	8
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość udzielonych pożyczek	5.2.2	208	-
Pozostałe		27	14
		1 477	589

9.2. Koszty finansowe

	NOTA	2014	2013
Odsetki		(262)	(293)
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych		(513)	-
Rozliczenie i wycena pochodnych instrumentów finansowych		(14)	(9)
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość należności	5.2.2,17.1	(2)	(6)
Utworzenie odpisów aktualizujących akcje i udziały w jednostkach powiązanych	5.2.2,15	(4 967)	(103)
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość udzielonych pożyczek	5.2.2	(208)	-
Pozostałe		(11)	(3)
		(5 977)	(414)

Szczegółowe informacje dotyczące utraty wartości akcji i udziałów w jednostkach powiązanych zostały przedstawione w [nocie 5.2.2](#) i [15](#).

10. Podatek dochodowy

	2014	2013
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków lub strat		
Podatek dochodowy bieżący	(2)	94
Podatek odroczony	210	(108)
	208	(14)
Podatek odroczony ujęty w innych całkowitych dochodach		
Instrumenty zabezpieczające	361	(56)
Zyski i straty aktuarialne	2	-
	363	(56)
	571	(70)

10.1. Różnice pomiędzy kwotą podatku wykazanego w rachunku zysków lub strat a kwotą obliczoną według stawki od zysku/(straty) przed opodatkowaniem

	2014	2013
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem	(4 880)	632
Podatek dochodowy obliczony odpowiednio w 2014 i 2013 roku według obowiązującej stawki	927	(120)
Odpis aktualizujący akcje i udziały w jednostkach powiązanych	(944)	-
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat poprzednich	(2)	97
Otrzymane dywidendy	208	42
Pozostałe	19	(33)
Podatek dochodowy	208	(14)
Efektywna stawka podatku	4%	2%

10.2. Podatek odroczony

	31/12/2013	Podatek odroczony ujęty w rachunku zysków lub strat	Podatek odroczony ujęty w innych całkowitych dochodach	31/12/2014
Aktywa z tytułu podatku odroczonego				
Odpisy aktualizujące wartość aktywów	80	76	-	156
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	181	(8)	2	175
Niezrealizowane różnice kursowe	29	27	-	56
Strata podatkowa	-	191	-	191
Wycena instrumentów finansowych	-	-	321	321
Pozostałe	37	10	-	47
	327	296	323	946
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego				
Ulga inwestycyjna	39	(3)	-	36
Różnica pomiędzy bieżącą wartością księgową a podatkową aktywów trwałych	595	93	-	688
Nadwyżka aportu nad wartością objętych udziałów	43	-	-	43
Wycena instrumentów finansowych	41	(1)	(40)	-
Pozostałe	13	(3)	-	10
	731	86	(40)	777
	(404)	210	363	169

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ
11. Rzeczowe aktywa trwałe

	31/12/2014	31/12/2013
Grunty	442	284
Budynki i budowle	6 584	6 637
Urządzenia techniczne i maszyny	4 269	4 216
Środki transportu i pozostałe	385	334
Środki trwałe w budowie	1 785	626
	13 465	12 097

11.1. Zmiany stanu rzeczowych aktywów trwałych według grup rodzajowych

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Środki trwałe w budowie	Razem
01/01/2014						
Wartość księgowa netto						
Wartość księgowa brutto	288	11 007	9 996	710	637	22 638
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące	(4)	(4 369)	(5 780)	(376)	(11)	(10 540)
Dotacje rządowe	-	(1)	-	-	-	(1)
	284	6 637	4 216	334	626	12 097
zwiększenia/(zmniejszenia) netto						
Nakłady inwestycyjne	-	24	92	8	2 166	2 290
Amortyzacja	-	(410)	(486)	(77)	-	(973)
Koszty finansowania zewnętrznego	-	3	2	-	25	30
Odpisy aktualizujące	-	29	(4)	(1)	(1)	23
Reklasyfikacje	158	318	486	164	(1 027)	99
Likwidacja	-	(16)	(22)	(43)	-	(81)
Dotacje rządowe - otrzymane, rozliczone	-	-	(13)	-	-	(13)
Pozostałe zwiększenia/(zmniejszenia)	-	(1)	(2)	-	(4)	(7)
	442	6 584	4 269	385	1 785	13 465
31/12/2014						
Wartość księgowa netto						
Wartość księgowa brutto	446	11 289	10 345	742	1 797	24 619
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące	(4)	(4 704)	(6 063)	(357)	(12)	(11 140)
Dotacje rządowe	-	(1)	(13)	-	-	(14)
	442	6 584	4 269	385	1 785	13 465
01/01/2013						
Wartość księgowa netto						
Wartość księgowa brutto	276	10 733	9 756	707	444	21 916
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące	(1)	(4 009)	(5 424)	(361)	(32)	(9 827)
Dotacje rządowe	-	(1)	-	-	-	(1)
	275	6 723	4 332	346	412	12 088
zwiększenia/(zmniejszenia) netto						
Nakłady inwestycyjne	-	16	77	2	1 051	1 146
Amortyzacja	-	(418)	(485)	(74)	-	(977)
Koszty finansowania zewnętrznego	-	4	1	-	8	13
Odpisy aktualizujące	(3)	10	-	-	21	28
Reklasyfikacje	12	335	294	88	(843)	(114)
Sprzedaż	-	(18)	-	-	-	(18)
Likwidacja	-	(13)	(4)	(27)	(21)	(65)
Pozostałe zwiększenia/(zmniejszenia)	-	(2)	1	(1)	(2)	(4)
	284	6 637	4 216	334	626	12 097

Stopa kapitalizacji zastosowana do wyliczenia aktywowanych kosztów finansowania zewnętrznego za 2014 rok i za 2013 rok wyniosła odpowiednio 2,7% i 3,1%.

11.2. Zmiana stanu odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Środki trwałe w budowie	Razem
01/01/2014						
Ut看zenie	8.2	80	12	2	1	95
Odwroczenie	8.1	(105)	(7)	(1)	-	(113)
Wykorzystanie	-	(4)	(1)	-	-	(5)
	4	154	19	2	12	191
zwiększenia/(zmniejszenia) netto						
	-	(29)	4	1	1	(23)
01/01/2013						
Ut看zenie	8.2	29	4	2	1	39
Odwroczenie	8.1	(38)	(4)	-	(1)	(43)
Wykorzystanie	-	(1)	-	(2)	(21)	(24)
	4	183	15	1	11	214
zwiększenia/(zmniejszenia) netto						
	3	(10)	-	-	(21)	(28)

11.3. Pozostałe informacje dotyczące rzeczowych aktywów trwałych

	NOTA	31/12/2014	31/12/2013
Wartość księgowa brutto w pełni zamortyzowanych rzeczowych aktywów trwałych będących nadal w użytkowaniu		1 458	1 505
Wartość księgowa netto rzeczowych aktywów trwałych wycofanych z użytkowania i niezakwalifikowanych do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży		11	11
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości na wycofane rzeczowe aktywa trwałe		(47)	(44)
Wartość księgowa netto składników aktywów trwałych w leasingu finansowym	30.1	98	81

Zastosowanie w 2014 roku okresów użytkowania składników rzeczowego majątku trwałego z 2013 roku spowodowałoby wzrost amortyzacji o 38 mln PLN.

PKN ORLEN posiada dotacje na dofinansowanie zadań inwestycyjnych na mocy przyznaných bezpłatnie praw do emisji CO₂ dla sektora elektroenergetycznego (tzw. derogacje dla elektroenergetyki).

12. Wartości niematerialne

	NOTA	31/12/2014	31/12/2013
Pozostałe wartości niematerialne		334	439
<i>Patenty, znaki towarowe i licencje</i>		190	212
<i>Prawa majątkowe</i>	12.4	57	149
<i>Pozostałe</i>		87	78
		334	439

Na dzień 31 grudnia 2014 roku i na dzień 31 grudnia 2013 roku Spółka nie posiadała wartości niematerialnych wytworzonych we własnym zakresie.

12.1. Zmiany stanu pozostałych wartości niematerialnych

	Patenty, znaki towarowe i licencje	Prawa majątkowe	Pozostałe	Razem
01/01/2014				
Wartość księgowa netto				
Wartość księgowa brutto	562	206	79	847
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące	(350)	(57)	(1)	(408)
	212	149	78	439
zwiększenia/(zmniejszenia) netto				
Nakłady inwestycyjne	19	-	18	37
Amortyzacja	(44)	-	(10)	(54)
Koszty finansowania zewnętrznego	-	-	1	1
Odpisy aktualizujące	4	-	-	4
Reklasyfikacje	-	(34)	-	(34)
Sprzedaż	-	(218)	-	(218)
Likwidacja	(1)	-	-	(1)
Pozostałe zwiększenia/(zmniejszenia)	-	160	-	160
	31/12/2014	57	87	334
Wartość księgowa netto				
Wartość księgowa brutto	567	114	98	779
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące	(377)	(57)	(11)	(445)
	190	57	87	334
01/01/2013				
Wartość księgowa netto				
Wartość księgowa brutto	535	395	1	931
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące	(312)	(15)	(1)	(328)
	223	380	-	603
zwiększenia/(zmniejszenia) netto				
Amortyzacja	(44)	-	-	(44)
Koszty finansowania zewnętrznego	2	-	-	2
Odpisy aktualizujące	(4)	(42)	-	(46)
Reklasyfikacje	36	-	78	114
Sprzedaż	-	(40)	-	(40)
Pozostałe zwiększenia/(zmniejszenia)	(1)	(149)	-	(150)
	31/12/2013	149	78	439
Wartość księgowa netto				

Pozostałe zwiększenia/(zmniejszenia) praw majątkowych w wartości księgowej netto obejmują zakup, nieodpłatne nabycie i rozliczenie praw za 2014 rok i za 2013 rok. Dodatkowe informacje w [nocie 12.4](#).

12.2. Zmiana stanu odpisów aktualizujących pozostałe wartości niematerialne

Na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku nie wystąpiły istotne zmiany stanu odpisów aktualizujących pozostałe wartości niematerialne. W związku z tym Spółka odstąpiła od szczegółowej prezentacji.

Za 2014 rok i 2013 rok odwrócenie odpisów aktualizujących wyniosło odpowiednio 4 mln PLN oraz 1 mln PLN, natomiast w 2013 roku utworzenie odpisów aktualizujących wyniosło (47) mln PLN.

12.3. Pozostałe informacje dotyczące wartości niematerialnych

	31/12/2014	31/12/2013
Wartość księgowa brutto w pełni zamortyzowanych wartości niematerialnych będących nadal w użytkowaniu	140	151
Wartość księgowa netto składników wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania	5	5
Wartość księgowa netto wartości niematerialnych wycofanych z użytkowania i niezakwalifikowanych do wartości niematerialnych przeznaczonych do sprzedaży	-	1

Zastosowanie w 2014 roku okresów użytkowania składników wartości niematerialnych z roku 2013 spowodowałoby wzrost amortyzacji o 2 mln PLN.

Wartość księgowa netto składników wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania zawiera wydatki związane z rejestracją chemikaliów produkowanych lub importowanych tzw. REACH (*Registration, Evaluation, Authorization and Restriction of Chemicals*).

12.4. Prawa majątkowe

12.4.1. Uprawnienia do emisji CO₂

Zmiana stanu posiadanych uprawnień do emisji CO₂ za 2014 rok

	Ilość (w tys. ton)	Wartość
01/01/2014	4 977	139
Otrzymane nieodpłatnie za 2013 i 2014 rok	7 429	151
Rozliczenie za 2013 rok	(6 273)	(156)
Zakup/(Sprzedaż) netto	(3 242)	(78)
	2 891	56
Emisja CO ₂ w 2014 roku	5 789	145

W związku z przewidywanym niedoborem uprawnień na lata 2013-2020 Spółka zawarła transakcje zabezpieczające cenę zakupu uprawnień w przyszłości. Zawarte transakcje zakupu uprawnień pokrywają znaczącą część spodziewanego niedoboru na ten okres.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość rynkowa jednego uprawnienia EUA wyniosła 30,86 PLN (co odpowiada 7,24 EUR według kursu na dzień 31 grudnia 2014 roku) (źródło: www.theice.com).

Dodatkowo Spółka na dzień 31 grudnia 2014 roku ujęła w pozycji prawa majątkowe uprawnienia do energii kolorowych w kwocie 1 mln PLN.

13. Akcje i udziały w jednostkach powiązanych

Siedziba	31/12/2014	31/12/2013	Udział Spółki w kapitale zakładowym / w ogólnej liczbie głosów na 31/12/2014	Udział Spółki w kapitale zakładowym / w ogólnej liczbie głosów na 31/12/2013	Podstawowa działalność	
Jednostki zależne i współkontrolowane						
UNIPETROL a.s.	Republika Czeska – Praha	1 813	1 813	62,99%	62,99%	zarządzanie aktywami Grupy Unipetrol
AB ORLEN Lietuva	Litwa – Juodeikiai	835	4 542	100,00%	100,00%	przerób ropy naftowej, wytwarzanie produktów rafineryjnych oraz sprzedaż hurtowa
ORLEN Deutschland GmbH	Niemcy – Elmshorn	504	504	100,00%	100,00%	zarządzanie aktywami i sprzedaż detaliczna paliw
Basell ORLEN Polyolefins Sp. z o.o.	Polska – Płock	454	454	50,00%	50,00%	produkcja, dystrybucja i sprzedaż poliolefin
Anwil S.A.	Polska – Włocławek	399	399	100,00%	100,00%	wytwarzanie nawozów azotowych, tworzyw sztucznych i chemikaliów
ORLEN Oil Sp. z o.o.	Polska – Kraków	161	58	100,00%	51,69%	produkcja, dystrybucja i sprzedaż olejów smarowych, płynów eksploatacyjnych
Rafineria Trzebinia S.A. ¹	Polska – Trzebinia	156	109	99,46%	86,35%	przerób ropy naftowej, produkcja i sprzedaż biopaliw, olejów
ORLEN Asfalt Sp. z o.o.	Polska – Płock	90	50	100,00%	82,46%	produkcja i sprzedaż asfaltów drogowych oraz specyfików asfaltowych
Rafineria Nafty Jedlicze S.A. ¹	Polska – Jedlicze	88	88	100,00%	100,00%	przerób ropy naftowej, regeneracja olejów przetworzonych, produkcja i sprzedaż baz olejowych, olejów opałowych
ORLEN Paliwa Sp. z o.o.	Polska – Płock	84	84	100,00%	100,00%	handel paliwami płynnymi
Petrolot Sp. z o.o.	Polska - Warszawa	68	68	100,00%	100,00%	usługi tankowania paliwa lotniczego
AB Ventus-Nafta	Litwa - Wilno	61	-	100,00%	-	sprzedaż detaliczna produktów naftowych
Inowrocławskie Kopalnie Soli "SOLINO" S.A.	Polska – Inowrocław	48	48	100,00%	100,00%	magazynowanie ropy naftowej, paliw i gazów, wydobywanie i dostarczanie solanki
ORLEN KolTrans Sp. z o.o.	Polska – Płock	41	41	99,85%	99,85%	usługi kolejowe
ORLEN PetroTank Sp. z o.o.	Polska – Widełka	36	36	100,00%	100,00%	dystrybucja i sprzedaż paliw płynnych
Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny S.A.	Polska – Płock	32	32	50,00%	50,00%	wynajem nieruchomości
ORLEN Projekt S.A.	Polska – Płock	28	28	99,77%	99,77%	usługi projektowania w branży rafineryjnej, petrochemicznej, chemicznej, ochrony środowiska, energetycznej
ORLEN Upstream Sp. z o.o.	Polska - Warszawa	25	25	100,00%	100,00%	poszukiwanie i rozpoznanie złóż węglowodorów, prowadzenie wydobywania ropy naftowej i gazu ziemnego
ORLEN Gaz Sp. z o.o.	Polska – Płock	25	25	100,00%	100,00%	sprzedaż hurtowa gazu płynnego, dystrybucja gazu butlowego
ORLEN Eko Sp. z o.o.	Polska – Płock	23	23	100,00%	100,00%	gospodarowanie odpadami, przetwarzanie odpadów niemetalowych
ORLEN Transport S.A.	Polska – Płock	22	22	100,00%	100,00%	usługi transportowe
Pozostałe jednostki zależne		68	74			
Zwrotne dopłaty do kapitału jednostek zależnych		1 672	1 123			
ORLEN Upstream Sp. z o.o.		1 611	1 053			
ORLEN Eko Sp. z o.o.		35	35			
Pozostałe		26	35			
		6 733	9 646			

1) od dnia 05.01.2015 roku ORLEN Południe S.A.

Odpisy aktualizujące akcje i udziały w jednostkach powiązanych na dzień 31 grudnia 2014 roku i na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniosły odpowiednio 8 675 mln PLN i 3 815 mln PLN i dotyczyły głównie utraty wartości akcji AB ORLEN Lietuva. Dodatkowe informacje dotyczące utraty wartości zostały przedstawione w [nocie 15](#).

14. Pozostałe aktywa długoterminowe

	NOTA	31/12/2014	31/12/2013
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne		302	122
<i>forwarty walutowe</i>		16	-
<i>swapy towarowe</i>		286	94
<i>swapy walutowo - procentowe</i>		-	16
<i>swapy procentowe</i>		-	12
Sprzedaż niefinansowych aktywów trwałych	28.5.2	-	8
Pożyczki udzielone		668	905
		970	1 035

15. Utrata wartości aktywów trwałych

Obserwowany w II półroczu 2014 roku spadek cen ropy naftowej na rynkach światowych a także prognozy jej wartości w przyszłości miały wpływ na wyniki segmentu Wydobycie i rozpoznaną na dzień 31 grudnia 2014 roku utratę wartości aktywów z tytułu zagospodarowania i wydobycia zasobów mineralnych w kanadyjskiej spółce TriOil Resources Ltd. („TriOil”) należącej do Grupy ORLEN Upstream wchodzącej w skład Grupy Kapitałowej Polskiego Koncernu Naftowego („Grupa ORLEN”, „Grupa”, „Grupa Kapitałowa”). Wartość godziwa aktywów z tytułu zagospodarowania i wydobycia zasobów mineralnych w Kanadzie na dzień 31 grudnia 2014 roku została ustalona na bazie prognozowanych cen ropy naftowej oraz ewaluacji zasobów opracowanej przez niezależną firmę zgodnie ze standardami zawodowymi obowiązującymi na rynku kanadyjskim. W efekcie rozpoznania odpisu aktualizującego wartość aktywów obniżeniu uległy kapitały własne Grupy ORLEN Upstream a w konsekwencji w PKN ORLEN rozpoznano odpis z tytułu utraty wartości dopłat do kapitału Orlen Upstream (jednostki dominującej Grupy ORLEN Upstream) w wysokości (217) mln PLN.

Wyniki Spółki za 12 miesięcy 2014 roku obejmują odpisy ujęte w efekcie przeprowadzonych na dzień 30 czerwca 2014 roku testów zgodnie z MSR 36 – utrata wartości aktywów.

Na dzień 30 czerwca 2014 roku zidentyfikowano przesłanki do przeprowadzenia testów na utratę wartości aktywów Spółki wynikające z pogorszenia sytuacji makroekonomicznej a także braku perspektyw jej poprawy szczególnie w obszarze rafinerii. W wyniku ograniczeń konsumpcji paliw na skutek przedłużającego się kryzysu gospodarczego, nadmiaru mocy wytwórczych w skali globalnej zwiększającego podaż produktów oraz rosnącej presji na marże wynikającej z rewolucji łupkowej w Ameryce i zmian gospodarczych w Rosji zaktualizowane zostały założenia Strategii i Planu Średnioterminowego Spółki i Grupy na lata 2014-2017.

Na etapie założeń do przeprowadzenia testu na utratę wartości aktywów, zgodnie z MSR 36 – utrata wartości aktywów, rozważano zasadność oraz faktyczną możliwość oszacowania wartości godziwej oraz wartości użytkowej poszczególnych aktywów Spółki. Wycena wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia nie jest możliwa ze względu na brak podstaw do wiarygodnego szacunku ceny, po której odbyłaby się transakcja sprzedaży aktywów posiadanych przez Spółkę. W rezultacie przyjęto, iż najlepszym odzwierciedleniem wartości odzyskiwalnej poszczególnych aktywów Spółki jest ich wartość użytkowa, zgodnie z zapisami MSR 36.20.

Analizy na dzień 30 czerwca 2014 roku zostały przeprowadzone w oparciu o Plan Średnioterminowy na lata 2014-2017 a po tym okresie przyjęto stałą stopę wzrostu przepływów pieniężnych oszacowaną indywidualnie dla poszczególnych rynków geograficznych na poziomie długoterminowej inflacji.

Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne były dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedlała bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów.

Stopa dyskontowa wyliczona została jako średnioważony koszt zaangażowania kapitału własnego i obcego. Źródła wskaźników makroekonomicznych niezbędnych do określenia stopy dyskonta stanowiły publikacje prof. Aswatha Damodara (źródło: <http://pages.stern.nyu.edu>), oficjalne notowania obligacji rządowych oraz agencji ratingowych dostępne na dzień 30 czerwca 2014 roku.

Struktura stóp dyskontowych zastosowanych w ramach testów na utratę wartości aktywów według ośrodków generowania przepływów pieniężnych na dzień 30 czerwca 2014 roku

	Polska				Czechy			Litwa		Kanada	Niemcy
	Rafineria	Petrochemia	Detal	Wydobycie	Rafineria	Petrochemia	Detal	Rafineria	Detal	Wydobycie	Detal
Koszt kapitału własnego	13,10%	11,41%	11,61%	11,85%	10,72%	9,10%	9,28%	13,99%	12,24%	10,20%	7,40%
Koszt długu po opodatkowaniu	4,25%	4,25%	4,25%	4,25%	2,58%	2,58%	2,58%	4,92%	4,92%	2,89%	1,65%
Struktura kapitału	0,51	0,15	0,74	0,41	0,51	0,15	0,74	0,51	0,74	1,56	0,74
Stopa dyskonta nominalna	10,13%	10,46%	8,47%	9,62%	7,99%	8,23%	6,43%	10,94%	9,12%	5,75%	4,95%
Długoterminowa inflacja	2,22%	2,22%	2,22%	2,22%	1,96%	1,96%	1,96%	2,20%	2,20%	2,08%	1,40%

Koszt kapitału własnego jest determinowany dochodowością obligacji rządowych stanowiących element wolny od ryzyka, z uwzględnieniem poziomu premii za ryzyko rynku i segmentu działalności (tzw. beta). Koszt długu obejmuje średni poziom marż kredytowych oraz prognozowaną rynkową wartość pieniądza dla poszczególnych krajów. Okresy analizy dla poszczególnych jednostek generujących wolne przepływy pieniężne ustalono na podstawie planowanego okresu ich użytkowania.

15.1. Utrata wartości akcji i udziałów w jednostkach powiązanych

Dla celów badania utraty wartości akcji i udziałów każda jednostka powiązana została potraktowana jako oddzielna jednostka generująca przepływy pieniężne (CGU).

Wyceny przeprowadzono na bazie przepływów pieniężnych ujętych w Planie Średnioterminowym na lata 2014-2017 oraz określeniu wartości rezydualnej po tym okresie. W kalkulacjach uwzględniono zmiany kapitału pracującego netto oraz wartość długu netto.

W wyniku analiz przeprowadzonych na dzień 30 czerwca 2014 roku Spółka dokonała odpisu aktualizującego wartości inwestycji w akcje AB Orlen Lietuva i udzielonej AB Orlen Lietuva pożyczki w łącznej wysokości (4 750) mln PLN. W IV kwartale 2014 roku ze względu na spłatę pożyczki przez AB ORLEN Lietuva odpis aktualizujący w kwocie 208 mln PLN został odwrócony i jednocześnie utworzony w takiej samej wysokości w odniesieniu do akcji AB ORLEN Lietuva.

Na dzień 31 grudnia 2014 Spółka nie stwierdziła nowych przesłanek utraty wartości pozostałych akcji i udziałów w jednostkach powiązanych.

Analiza wrażliwości wartości użytkowej akcji AB ORLEN Lietuva na dzień 30 czerwca 2014 roku

Decydujące elementy wpływające na kształtowanie wartości użytkowej aktywów w ramach poszczególnych jednostek generowania przepływów pieniężnych stanowią: wynik operacyjny powiększony o amortyzację (tzw. wskaźnik EBITDA) oraz stopa dyskonta. Poniżej zaprezentowano efekty wrażliwości wysokości odpisu aktualizującego akcje AB ORLEN Lietuva i udzieloną przez PKN ORLEN pożyczkę na zmiany powyższych czynników.

15. Utrata wartości aktywów trwałych c.d.

w mln PLN		EBITDA		
zmiana		-5%	0%	5%
STOPA DYSKONTA	- 0,5 p.p.	zwiększenie odpisu (143)	zmniejszenie odpisu 67	zmniejszenie odpisu 277**
	0,0 p.p.	zwiększenie odpisu (204)	-	zmniejszenie odpisu 204
	+ 0,5 p.p.	zwiększenie odpisu (262)*	zwiększenie odpisu (62)	zmniejszenie odpisu 137

* Zastosowanie powyższych założeń spowodowałoby wystąpienie dodatkowego odpisu aktualizującego wartość pożyczki do ORLEN Lietuva w wysokości (262) mln PLN

** Uwzględnienie powyższych założeń spowodowałoby zmniejszenie odpisu aktualizującego wartości akcji o 69 mln PLN oraz brak odpisu aktualizującego wartość pożyczki do AB Orlen Lietuva.

Spółka w 2013 roku rozpoznała utratę wartości dopłat do kapitału i udziałów Orlen International Exploration & Production Company BV. Odpisu aktualizującego w wysokości (103) mln PLN dokonano w oparciu o analizę techniczną uzyskaną w odniesieniu do otworu KAMBR stwierdzającą brak nasycenia węglowodorami i brak potencjału komercyjnego wydobycia.

Szczegółowe informacje odnośnie aktualnego stanu wartości akcji i udziałów w jednostkach powiązanych zostały przedstawione w [nocie 13](#).

15.2. Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

Dla celów badania utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w projekcjach finansowych przyszłych przepływów pieniężnych uwzględniono niezbędne korekty dotyczące głównie poziomu i efektu wydatków inwestycyjnych. W kalkulacjach uwzględniono zmiany kapitału pracującego netto.

Okres analizy dla poszczególnych ośrodków generujących przepływy pieniężne, będących odpowiednikami segmentów wydzielonych w ramach Spółki, został ustalony na podstawie planowanego okresu użytkowania głównych składników majątkowych poszczególnych segmentów.

Dla ośrodków generujących przepływy pieniężne w ramach CGU Rafineria i CGU Petrochemia przyjęto okres użytkowania 25 lat. Dla ośrodków w ramach CGU Detal przyjęto średni okres użytkowania 15 lat.

Po okresie 5 lat objętych projekcjami finansowymi przyjęto stałą stopę wzrostu przepływów pieniężnych oszacowaną indywidualnie dla poszczególnych rynków geograficznych na poziomie długoterminowej inflacji.

Analiza wrażliwości wartości użytkowej aktywów Spółki na dzień 30 czerwca 2014 roku

Decydujące elementy wpływające na kształtowanie wartości użytkowej aktywów w ramach poszczególnych jednostek generowania przepływów pieniężnych stanowią: wynik operacyjny powiększony o amortyzację (tzw. wskaźnik EBITDA) oraz stopa dyskonta.

Poniżej zaprezentowano efekty wrażliwości wysokości odpisów aktualizujących na zmiany powyższych czynników. Zastosowanie poniższych założeń spowodowałoby wystąpienie odpisu aktualizującego wartość aktywów CGU Rafineria.

w mln PLN		EBITDA		
zmiana		-5%	0%	5%
STOPA DYSKONTA	- 0,5 p.p.	zwiększenie odpisu (97)	brak odpisu -	brak odpisu -
	0,0 p.p.	zwiększenie odpisu (540)	-	brak odpisu -
	+ 0,5 p.p.	zwiększenie odpisu (952)	zwiększenie odpisu (381)	brak odpisu -

Spółka w 2014 roku dokonała odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych na kwotę (95) mln PLN głównie z tytułu utraty wartości aktywów w segmencie Detal.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Spółka nie zidentyfikowała nowych przesłanek utraty wartości pozostałych aktywów Spółki.

Spółka w 2013 roku dokonała odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych na kwotę (39) mln PLN oraz odpisu aktualizującego wartości niematerialne na kwotę (47) mln PLN głównie z tytułu utraty wartości certyfikatów energetycznych.

Szczegółowe informacje o kwocie utworzenia oraz odwrócenia odpisów aktualizujących niefinansowe aktywa trwałe zostały przedstawione w [nocie 5,11,12](#).

16. Zapasy

	NOTA	31/12/2014	31/12/2013
Materiały		2 473	4 249
Półprodukty i produkty w toku		552	538
Produkty gotowe		3 058	4 176
Towary		196	195
Części zamienne		218	225
Zapasy netto		6 497	9 383
Odpisy aktualizujące wartość zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania	16.1	522	15
Zapasy brutto		7 019	9 398

16.1. Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania

	2014	2013
Stan na początek okresu	15	12
Utworzenie	520	8
Odwrócenie	(10)	(3)
Wykorzystanie	(3)	(2)
	522	15

16.2. Zapasy obowiązkowe

Obowiązek utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej i produktów ropopochodnych w Unii Europejskiej (UE) wynika z Dyrektywy Rady 2009/119/WE z dnia 14 września 2009 roku, która nakłada na państwa członkowskie obowiązek utrzymywania zapasów na ustalonym poziomie minimalnym.

W Polsce funkcjonują szczegółowe uregulowania, które dzielą obowiązek utrzymywania zapasów obowiązkowych pomiędzy przedsiębiorców produkujących lub przywożących ropę i paliwa a wyspecjalizowane agencje państwowe.

PKN ORLEN korzysta z wypracowanych w latach poprzednich rozwiązań obejmujących sprzedaż części zapasów obowiązkowych stronie trzeciej oraz jednoczesne zlecenie ich utrzymywania na rzecz PKN ORLEN. Ceny sprzedaży oraz ceny odkupu zapasów ustalane są w oparciu o notowania rynkowe. PKN ORLEN zawierał transakcje zabezpieczające przyszłe ceny ropy naftowej w przypadku odkupu zapasów obowiązkowych - szczegółowe informacje zawarto w [nocie 28.4](#).

Zabezpieczając cenę ropy naftowej wyrażoną w USD PKN ORLEN wykorzystuje instrumenty typu swap towarowy oraz forward walutowy. Dodatnia wycena instrumentów typu forward walutowy na 31 grudnia 2014 roku ujęta w pozostałych aktywach finansowych ([nota 18](#)) wyniosła 141 mln PLN natomiast ujemna wartość instrumentów typu swap towarowy ujęta w pozostałych zobowiązaniach finansowych długo i krótkoterminowych ([nota 23](#) i [26](#)) wyniosła (1 530) mln PLN. Efekt netto powyższych wycen po uwzględnieniu wpływu podatku odroczonego został ujęty w kapitale własnym w kwocie (1 125) mln PLN w pozycji: kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń ([nota 20.3](#)).

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Spółka rozpoznała w pozostałych aktywach finansowych długo i krótkoterminowych ([nota 14](#) i [18](#)) dodatnią wycenę instrumentów typu swap towarowy w kwocie 169 mln PLN, natomiast ujemna wartość instrumentów typu forward walutowy ujęta w pozostałych zobowiązaniach finansowych ([nota 26](#)) wyniosła (12) mln PLN. Efekt netto powyższych wycen po uwzględnieniu wpływu podatku odroczonego został ujęty w kapitale własnym w kwocie 127 mln PLN w pozycji: kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń ([nota 20.3](#)).

Transakcje te każdorazowo uzyskiwały zgodę Agencji Rezerw Materiałowych. W okresie od 1 stycznia 2013 roku do momentu publikacji niniejszego sprawozdania zostały zawarte następujące umowy sprzedaży/odkupu zapasów obowiązkowych:

Lp.	data transakcji	strony transakcji		wartość transakcji	
		sprzedający	kupujący	mln USD	mln PLN*
1	28 marca 2013	Ashby	PKN	404	1 318
				<i>w tym rozliczenie transakcji zabezpieczającej</i>	
				38	124
2	27 czerwca 2013	PKN	Neon	314	1 045
3	28 stycznia 2014	Whirlwind	PKN	385	1 189
				<i>w tym rozliczenie transakcji zabezpieczającej</i>	
				(11)	(34)
4	26 czerwca 2014	PKN	Cranbell	736	2 236
5	29 stycznia 2015	Neon	PKN	257	959
				<i>w tym rozliczenie transakcji zabezpieczającej</i>	
				112	419

* dane przeliczone kursem średnim Narodowego Banku Polskiego z dnia zawarcia transakcji

Na dzień 31 grudnia 2014 roku i na dzień 31 grudnia 2013 roku wartość zapasów obowiązkowych w Spółce wyniosła odpowiednio 3 584 mln PLN i 6 205 mln PLN.

17. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	NOTA	31/12/2014	31/12/2013
Dostawy i usługi		4 298	5 438
Sprzedaż niefinansowych aktywów trwałych		-	1
Sprzedaż finansowych aktywów trwałych		-	25
Pozostałe		14	61
Aktywa finansowe	28.5.2	4 312	5 525
Podatek akcyzowy i opłata paliwowa		106	115
Inne podatki, cła, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia		85	120
Zaliczki na niefinansowe aktywa trwałe		330	286
Prawa majątkowe do energii		14	69
Zaliczki na dostawy		18	12
Rozliczenia międzyokresowe czynne		89	121
Aktywa niefinansowe		642	723
Należności netto		4 954	6 248
Odpis aktualizujący wartość należności	17.1	293	284
Należności brutto		5 247	6 532

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności w walutach obcych na dzień 31 grudnia 2014 roku i na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniosły odpowiednio 2 064 mln PLN i 2 419 mln PLN.

Podział należności od jednostek powiązanych przedstawiono w [nocie 34.4](#).

Podział aktywów finansowych denominowanych w walutach obcych został zaprezentowany w [nocie 28.5.1.2.1](#).

17.1. Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności

	NOTA	2014	2013
Stan na początek okresu		284	279
Utworzenie	8.2, 9.2	51	42
Odwrocenie	8.1, 9.1	(31)	(27)
Wykorzystanie		(11)	(10)
		293	284

18. Pozostałe aktywa finansowe

	31/12/2014	31/12/2013
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne	556	143
<i>forwardy walutowe</i>	178	65
<i>swapy towarowe</i>	378	78
Instrumenty pochodne niewyznaczone dla celów rachunkowości zabezpieczeń	4	-
<i>forwardy walutowe</i>	4	-
Wbudowane instrumenty pochodne	1	3
<i>swapy walutowe</i>	1	3
Obligacje	96	-
Pożyczki udzielone	356	570
Cash pool	193	258
	1 206	974

19. Środki pieniężne

	31/12/2014	31/12/2013
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych (w tym środki pieniężne w drodze)	3 475	2 072
	3 475	2 072
w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	2	2

20. Kapitał własny
20.1. Kapitał podstawowy

Kapitał zakładowy Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. zgodnie z Krajowym Rejestrem Sądowym wynosi na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku 535 mln PLN i podzielony jest na 427 709 061 akcji zwykłych o wartości nominalnej 1,25 PLN każda.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku liczba wyemitowanych akcji oraz liczba akcji zatwierdzonych do emisji jest tożsama.

Kapitał zakładowy na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku składa się z następujących serii akcji:

Liczba wyemitowanych akcji				
Seria A	Seria B	Seria C	Seria D	Razem
336 000 000	6 971 496	77 205 641	7 531 924	427 709 061

20.1. Kapitał podstawowy c.d.

Każda nowa emisja akcji w Polsce jest oznaczana jako kolejna seria. Akcje wszystkich powyższych serii mają takie same prawa.

	31/12/2014	31/12/2013
Kapitał zakładowy	535	535
Korekta z tytułu przeszacowania kapitału zakładowego	523	523
	1 058	1 058

20.2. Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej wynika z nadwyżki ceny emisyjnej akcji serii B, C i D nad ich wartością nominalną.

	31/12/2014	31/12/2013
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	1 058	1 058
Korekta z tytułu przeszacowania kapitału z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	169	169
	1 227	1 227

20.3. Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń

Zmiana stanu kapitału z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń

	2014	2013
Stan na początek okresu	168	(69)
<i>wartość brutto</i>	208	(85)
<i>podatek odroczony</i>	(40)	16
Rozliczenie instrumentów zabezpieczających	(179)	70
<i>przychody ze sprzedaży</i>	(139)	(58)
<i>różnice kursowe</i>	(12)	(38)
<i>odsetki</i>	4	43
<i>środki trwałe w budowie</i>	1	(1)
<i>zapasy</i>	(33)	124
Wycena instrumentów zabezpieczających	(1 720)	223
Podatek odroczony od rozliczenia i wyceny instrumentów zabezpieczających	361	(56)
	(1 370)	168
<i>wartość brutto</i>	(1 691)	208
<i>podatek odroczony</i>	321	(40)

Dodatkowe informacje przedstawiono w [nocie 3.3.21.3](#) oraz [28.4](#).

20.4. Zyski zatrzymane

	31/12/2014	31/12/2013
Kapitał zapasowy	19 234	19 178
Pozostałe kapitały	830	884
Zyski i straty aktuarialne	(5)	2
Zysk/(strata) netto okresu	(4 672)	618
	15 387	20 682

20.5. Propozycja pokrycia straty Spółki za 2014 rok oraz rekomendacja dotycząca wypłaty dywidendy w 2015 roku

Poprawa sytuacji finansowej Grupy ORLEN wypracowana w ostatnich latach pozwoliła przyjąć w ramach Strategii Grupy ORLEN na lata 2014-2017 politykę dywidendową zakładającą stopniowe zwiększanie poziomu dywidendy na akcję z uwzględnieniem realizacji strategicznych celów finansowych oraz prognoz dotyczących sytuacji makroekonomicznej. Metoda ta nie wiąże dywidendy z zyskiem netto, który w obszarze działalności Grupy ORLEN podlega dużej zmienności i może zawierać elementy o charakterze niegotówkowym, takie jak przeszacowanie wartości aktywów, zapasów czy kredytów, przez co nie w pełni odzwierciedla bieżącą sytuację finansową Grupy.

Biorąc powyższe pod uwagę, Zarząd PKN ORLEN rekomenduje pokrycie straty netto za 2014 rok w kwocie (4 671 826 145,06) PLN z kapitału zapasowego Spółki.

Jednocześnie, uwzględniając sytuację płynnościową Zarząd PKN ORLEN rekomenduje przeznaczenie kwoty 705 719 950,65 PLN, tj. 1,65 PLN na 1 akcję na wypłatę dywidendy. Dywidenda zostanie wypłacona z kapitału zapasowego PKN ORLEN obejmującego zyski lat ubiegłych.

Zarząd PKN ORLEN proponuje dzień 16 czerwca 2015 roku jako dzień dywidendy oraz dzień 8 lipca 2015 roku jako termin wypłaty dywidendy. Rekomendacja Zarządu zostanie przedstawiona Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu PKN ORLEN, które podejmie ostateczną decyzję w tej kwestii.

20.6. Podział zysku Spółki za 2013 rok

Na podstawie art. 395 § 2 pkt. 2 Kodeksu spółek handlowych oraz § 7 ust. 7 pkt. 3 Statutu Spółki, Zwyczajne Walne Zgromadzenie PKN ORLEN S.A., w dniu 15 maja 2014 roku, po zapoznaniu się z wnioskiem Zarządu, postanowiło dokonać podziału zysku za rok 2013 w wysokości 617 684 481,47 PLN w następujący sposób: kwotę 615 901 047,84 PLN na wypłatę dywidendy (1,44 PLN na 1 akcję) a pozostałą kwotę, tj. 1 783 433,63 PLN na kapitał zapasowy Spółki.

20.7. Polityka zarządzania kapitałem własnym

Zarządzanie kapitałem własnym prowadzone jest w skali Grupy Kapitałowej i ma na celu zapewnienie zdolności Grupy do kontynuowania działalności przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności dla akcjonariuszy.

20.7. Polityka zarządzania kapitałem własnym c.d.

Monitorowane są w szczególności następujące wskaźniki:

- dźwignia finansowa netto Grupy. Na dzień 31 grudnia 2014 roku i na dzień 31 grudnia 2013 roku wskaźnik wyniósł odpowiednio 33,0% oraz 16,9%;
- poziom dywidendy przypadającej na akcje zwykłe – uzależniony jest od aktualnej sytuacji finansowej Grupy. W roku 2014 roku oraz w 2013 roku wypłacono dywidendę w wysokości odpowiednio 615 901 047,84 PLN tj. 1,44 PLN na akcję oraz 641 563 591,50 PLN tj. 1,50 PLN na akcję.

Dźwignia finansowa netto: Dług netto/kapitał własny (wyliczone według stanu na koniec okresu) x 100%

Dług netto: Długoterminowe kredyty, pożyczki i obligacje + krótkoterminowe kredyty i pożyczki - środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

21. Kredyty, pożyczki i obligacje

	Długoterminowe		Krótkoterminowe		Razem	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
Kredyty	5 057	4 378	481	139	5 538	4 517
Pożyczki	2 135	-	240	177	2 375	177
Obligacje	2 020	1 718	209	998	2 229	2 716
	9 212	6 096	930	1 314	10 142	7 410

Spółka opiera swoje finansowanie w większości o zmienne stopy procentowe, przy czym stosuje zabezpieczenia zmieniające stopę zmienną na stałą. W zależności od waluty finansowania są to stopy WIBOR, LIBOR, EURIBOR, PRIBOR lub EONIA powiększone o marżę. Marża odzwierciedla ryzyko związane z finansowaniem Spółki oraz zależna jest, w przypadku niektórych umów o charakterze długoterminowym, od poziomu wskaźnika długu netto do EBITDA.

21.1. Kredyty

- w podziale na waluty (w przeliczeniu na PLN) / według rodzaju stopy procentowej

	31/12/2014	31/12/2013
PLN / WIBOR	455	-
EUR / EURIBOR	3 942	2 227
USD / LIBOR	526	1 988
CZK / PRIBOR	615	302
	5 538	4 517

Na dzień 31 grudnia 2014 roku niewykorzystane otwarte linie kredytowe powiększone o należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności (nota 17) oraz środki pieniężne (nota 19) przewyższyły zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (nota 24) o 6 251 mln PLN.

Spółka zabezpiecza przepływy pieniężne związane z płatnościami odsetkowymi dotyczącymi zewnętrznego finansowania w EUR i USD wykorzystując w tym celu swapy procentowe (IRS).

W okresie objętym niniejszym jednostkowym sprawozdaniem finansowym ani po dniu sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki niewywiązania się ze spłaty kapitału bądź odsetek z tytułu kredytów.

21.2. Pożyczki

- w podziale na waluty (w przeliczeniu na PLN) / według rodzaju stopy procentowej

	31/12/2014	31/12/2013
EUR / oprocentowanie stałe	2 135	-
EUR / EONIA	-	147
USD / LIBOR	240	30
	2 375	177

Na dzień 31 grudnia 2014 roku i na dzień 31 grudnia 2013 roku Spółka posiadała zobowiązania z tytułu pożyczek zaciągniętych od spółek zależnych. Na dzień 31 grudnia 2014 roku kwota 2 135 mln PLN dotyczyła pożyczki zaciągniętej od ORLEN Capital AB.

W okresie objętym niniejszym jednostkowym sprawozdaniem finansowym ani po dniu sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki niewywiązania się ze spłaty kapitału bądź odsetek z tytułu pożyczek lub naruszenia innych warunków umów pożyczek.

21.3. Obligacje

- w podziale na waluty

	31/12/2014	31/12/2013
PLN	2 229	2 716
	2 229	2 716

- według rodzaju stopy procentowej

	Obligacje o zmiennym oprocentowaniu		Obligacje o stałym oprocentowaniu		Razem	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
Wartość nominalna	1 900	1 700	309	1 000	2 209	2 700
Wartość księgową	1 919	1 718	310	998	2 229	2 716

21.3. Obligacje c.d.

Rada Nadzorcza PKN ORLEN na posiedzeniu w dniu 28 marca 2013 roku wyraziła zgodę na emisję przez Spółkę obligacji w ramach publicznego programu emisji obligacji (Program).

Działając w oparciu o umowę zawartą z UniCredit CAIB Poland S.A. oraz Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim S.A. oraz Bankiem Pekao S.A., w roku 2013 PKN ORLEN wyemitował cztery serie obligacji średnioterminowych (4-letnich) o łącznej wartości nominalnej 700 mln PLN, skierowanych do inwestorów detalicznych. W dniu 2 kwietnia 2014 roku PKN ORLEN wyemitował piątą serię 4 –letnich obligacji (seria E) o wartości nominalnej 200 mln PLN a w dniu 9 kwietnia 2014 roku uruchomiona została emisja szóstej serii (seria F) o wartości nominalnej 100 mln PLN.

Obligacje emitowane w ramach Programu są niezabezpieczonymi obligacjami zwykłymi na okaziciela, podlegającymi rejestracji w depozycie prowadzonym przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych, kierowanymi do obrotu na rynku regulowanym w ramach platformy Catalyst, prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych.

W ramach niepublicznego Programu emisji obligacji, funkcjonującego na podstawie umowy zawartej z konsorcjum polskich banków w listopadzie 2006 roku, z limitem zadłużenia do 2 000 mln PLN Spółka posiada 7-letnie obligacje kuponowe o wartości nominalnej 1 000 mln PLN, wyemitowane w lutym 2012 roku oraz w ramach przyznanego limitu dokonuje emisji obligacji o charakterze krótkoterminowym dla spółek Grupy w ramach optymalizacji płynności w Spółce.

	Wartość nominalna	Data subskrypcji	Termin wykupu	Stopa bazowa	Marża	Rating
Seria A	200	28.05.2013	28.05.2017	6M WIBOR	1,50%	A - (pol)
Seria B	200	03.06.2013	03.06.2017	6M WIBOR	1,50%	A - (pol)
Seria C	200	06.11.2013	06.11.2017	6M WIBOR	1,40%	A - (pol)
Seria D	100	14.11.2013	14.11.2017	6M WIBOR	1,30%	A - (pol)
Seria E	200	02.04.2014	02.04.2018	6M WIBOR	1,30%	A - (pol)
Seria F	100	09.04.2014	09.04.2020	Oprocentowanie stałe 5%		A - (pol)
	1 000					
Obligacje Korporacyjne	1 000	27.02.2012	27.02.2019	6M WIBOR	1,60%	-
	2 000					

Ponadto na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość nominalna wyemitowanych obligacji krótkoterminowych na rzecz spółek Grupy wynosi 209 mln PLN.

22. Rezerwy

	Długoterminowe		Krótkoterminowe		Razem	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
Środowiskowa	218	211	27	23	245	234
Nagrody jubileuszowe i świadczenia po okresie zatrudnienia	137	113	20	25	157	138
Koszty programów osłonowych	-	-	27	27	27	27
Emisje CO ₂	-	-	145	165	145	165
Pozostałe	-	-	123	108	123	108
	355	324	342	348	697	672

Zmiana stanu rezerw w 2014 roku

	Rezerwa środowiskowa	Rezerwa na nagrody jubileuszowe i świadczenia po okresie zatrudnienia	Rezerwa na koszty programów osłonowych	Rezerwa na emisje CO ₂	Pozostałe rezerwy	Razem
01/01/2014	234	138	27	165	108	672
Utworzenie	38	34	-	136	81	289
Wykorzystanie	(27)	(15)	-	(156)	(35)	(233)
Odwrocenie	-	-	-	-	(31)	(31)
	245	157	27	145	123	697

Zmiana stanu rezerw w 2013 roku

	Rezerwa środowiskowa	Rezerwa na nagrody jubileuszowe i świadczenia po okresie zatrudnienia	Rezerwa na koszty programów osłonowych	Rezerwa na emisje CO ₂	Pozostałe rezerwy	Razem
01/01/2013	262	152	28	193	126	761
Utworzenie	3	8	-	147	67	225
Wykorzystanie	(31)	(22)	(1)	(175)	(57)	(286)
Odwrocenie	-	-	-	-	(28)	(28)
	234	138	27	165	108	672

22.1. Rezerwa środowiskowa

Spółka jest prawnie zobowiązana do usuwania zanieczyszczeń powierzchni ziemi zakładu produkcyjnego w Płocku, stacji paliw, terminali paliw oraz baz magazynowych.

Zarząd dokonał szacunku rezerwy na ryzyko środowiskowe związane z usunięciem zanieczyszczeń na podstawie analizy przygotowanej przez niezależnego eksperta określającej jej wysokość na dzień 31 grudnia 2014 roku. Kwota rezerwy odpowiada najlepszym szacunkom przyszłych wydatków na bazie średniego poziomu aktualnych kosztów poniesionych na remediację w podziale na poszczególne obiekty. W 2014 roku wartość rezerwy środowiskowej uległa zwiększeniu w głównej mierze w wyniku zwiększenia współczynnika „częstotliwości” występowania procesów remediacyjnych oraz wyższych jednostkowych kosztów oczyszczania w segmencie stacji paliw. Rezerwa środowiskowa oszacowana na bazie założeń z roku 2013 byłaby niższa o (38) mln PLN.

Dodatkowe informacje dotyczące dokonywania szacunków na ryzyko środowiskowe zostały przedstawione w [nucie 3.3.18.1.](#)

22.2. Rezerwa na nagrody jubileuszowe i świadczenia po okresie zatrudnienia

22.2.1. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych

	Rezerwa na nagrody jubileuszowe	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Razem
NOTA			
01/01/2014	84	54	138
Koszty bieżącego zatrudnienia	3	1	4
Koszty odsetek	4	2	6
Zyski i straty aktuarialne, powstałe na skutek zmian	16	9	25
założeń finansowych	12	12	24
pozostałe	4	(3)	1
Płatności w ramach programu	(15)	(1)	(16)
	22	92	65
			157

	Rezerwa na nagrody jubileuszowe	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Razem
NOTA			
01/01/2013	94	58	152
Koszty bieżącego zatrudnienia	4	1	5
Koszty odsetek	4	2	6
Zyski i straty aktuarialne, powstałe na skutek zmian	(5)	(2)	(7)
założeń demograficznych	(2)	-	(2)
założeń finansowych	(3)	(3)	(6)
pozostałe	-	1	1
Płatności w ramach programu	(13)	(5)	(18)
	22	84	54
			138

Wartość księgowa zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych na dzień 31 grudnia 2014 roku i na dzień 31 grudnia 2013 roku jest równa wartości bieżącej.

22.2.2. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych w podziale na pracowników aktywnych i emerytów

	Pracownicy aktywni		Emeryci		Razem	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
Polska	140	122	17	16	157	138

22.2.3. Analiza wrażliwości na zmiany założeń aktuarialnych

Spółka przeanalizowała wpływ zmiany założeń finansowych oraz demograficznych i ustaliła że efekt zmiany wskaźnika wzrostu wynagrodzeń o +/- 1 p.p. , stopy dyskonta finansowego o +/- 0,5 p.p. oraz wskaźnika rotacji pracowników o +/- 0,5 p.p. wynosi 5 mln PLN. W związku z tym Spółka odstąpiła od szczegółowej prezentacji.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Spółka przyjęła następujące założenia aktuarialne, które miały wpływ na wysokość rezerw aktuarialnych: stopa dyskonta 2,6%, przewidywana inflacja 2,5%, wskaźnik wzrostu wynagrodzeń: 0% w latach 2015-2017 oraz 2,5% w kolejnych latach.

Spółka realizuje płatności świadczeń pracowniczych z bieżących środków. Na dzień 31 grudnia 2014 roku w Spółce nie funkcjonowały programy finansowania i Spółka nie odprowadzała składek na finansowanie zobowiązań.

22.2.4. Analiza zapadalności zobowiązań i płatności z tytułu świadczeń pracowniczych

22.2.4.1. Analiza zapadalności świadczeń pracowniczych

	Rezerwa na nagrody jubileuszowe		Świadczenia po okresie zatrudnienia		Razem	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
do 1 roku	8	12	12	13	20	25
od 1 do 5 lat	28	25	7	7	35	32
powyżej 5 lat	56	47	46	34	102	81
	92	84	65	54	157	138

22.2.4.2. Średni ważony okres obowiązywania zobowiązania dla świadczeń po okresie zatrudnienia (w latach)

	31/12/2014	31/12/2013
Polska	13	14

22.2.4.3. Analiza płatności świadczeń pracowniczych

	Rezerwa na nagrody jubileuszowe		Świadczenia po okresie zatrudnienia		Razem	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
do 1 roku	8	12	12	13	20	25
od 1 do 5 lat	36	35	8	8	44	43
powyżej 5 lat	168	178	340	350	508	528
	212	225	360	371	572	596

22.2.5. Łączna kwota kosztów z tytułu świadczeń pracowniczych ujęta w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów

Łączna kwota kosztów z tytułu świadczeń pracowniczych za 2014 rok i za 2013 rok wyniosła odpowiednio (35) mln PLN i (4) mln PLN i została ujęta w sprawozdaniu z zysków lub strat odpowiednio w kwocie (26) mln PLN i (6) mln PLN oraz w innych całkowitych dochodach odpowiednio w kwocie (9) mln PLN oraz 2 mln PLN.

W 2014 roku wartość rezerwy na świadczenia pracownicze zmieniła się w efekcie aktualizacji założeń, w głównej mierze w zakresie stopy dyskonta i przewidywanej inflacji oraz zmiany wskaźnika planowanego wzrostu wynagrodzeń. Rezerwa na świadczenia pracownicze oszacowana na bazie założeń z roku 2013 byłaby niższa o (24) mln PLN.

Dodatkowe informacje dotyczące programu wypłat nagród jubileuszowych i świadczeń po okresie zatrudnienia zostały przedstawione w [nocie 3.3.18.2](#).

22.3. Rezerwa na koszty programów osłonowych

W związku z przeprowadzanymi w Spółce procesami restrukturyzacji, uruchomiono programy osłonowe dla pracowników. Zawierają one m.in. takie elementy jak dodatkowe odprawy, pakiety szkoleń dla pracowników odchodzących lub pakiety relokacyjne dla pracowników, którzy zmienili miejsce świadczenia pracy z inicjatywy pracodawcy.

W 2014 roku nie uległy zmianie założenia do wyliczenia wartości rezerwy na koszty programów osłonowych w porównaniu z rokiem poprzednim.

22.4. Rezerwa na emisje CO₂

Spółka tworzy rezerwy na szacowane w okresie sprawozdawczym koszty emisji CO₂. Koszty utworzenia rezerwy są kompensowane rozliczeniem salda przychodów przyszłych okresów z tytułu nieodpłatnych uprawnień do emisji CO₂. Opis stosowanych zasad rachunkowości w tym zakresie przedstawiono w [nocie 3.3.18.4](#).

22.5. Pozostałe rezerwy

Na dzień 31 grudnia 2014 roku i na dzień 31 grudnia 2013 roku pozostałe rezerwy obejmują głównie rezerwy na ryzyka niekorzystnych rozstrzygnięć toczących się procesów administracyjnych lub sądowych w kwocie odpowiednio 95 mln PLN oraz 48 mln PLN.

23. Pozostałe zobowiązania długoterminowe

	31/12/2014	31/12/2013
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne	1 599	29
<i>swapy procentowe</i>	93	-
<i>swapy towarowe</i>	1 395	-
<i>swapy walutowo - procentowe</i>	111	29
Zobowiązania inwestycyjne	124	-
Leasing finansowy	89	70
	1 812	99

24. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

	31/12/2014	31/12/2013
Dostawy i usługi	5 063	7 185
Zobowiązania inwestycyjne	703	707
Leasing finansowy	18	17
Pozostałe	102	80
Zobowiązania finansowe	5 886	7 989
Wynagrodzenia	108	102
Opłata środowiskowa	18	18
Fundusze specjalne	6	6
Podatek akcyzowy i opłata paliwowa	1 092	1 066
Podatek od towarów i usług	418	616
Inne podatki, cła, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	20	18
Rozliczenia międzyokresowe bierne z tytułu urlopów pracowniczych	24	21
Zobowiązania niefinansowe	1 686	1 847
	7 572	9 836

Podział zobowiązań finansowych denominowanych w walutach obcych został zaprezentowany w [nocie 28.5.1.2.1](#). Zobowiązania niefinansowe dotyczą rozrachunków w PLN.

25. Przychody przyszłych okresów

	31/12/2014	31/12/2013
Program lojalnościowy VITAY	88	84
Pozostałe	9	10
	97	94

Program VITAY jest programem lojalnościowym dla klientów indywidualnych, który funkcjonuje na rynku polskim od 2001 roku. Klienci dokonując zakupów w ramach programu otrzymują punkty VITAY, które następnie mogą wymienić na nagrody rzeczowe lub rabat przy zakupie wybranych produktów, także paliwa (źródło: <http://www.vitay.pl>).

26. Pozostałe zobowiązania finansowe

	31/12/2014	31/12/2013
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne	955	27
<i>forwarty walutowe</i>	23	21
<i>swapy procentowe</i>	-	6
<i>swapy towarowe</i>	932	-
Wbudowane instrumenty pochodne	1	-
<i>swapy walutowe</i>	1	-
Cash pool	400	386
	1 356	413

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH
27. Objasnienia do sprawozdania z przeplywów pieniężnych
27.1. Przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami niektórych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przeplywów pieniężnych

	2014	2013
Zmiana stanu pozostałych aktywów długoterminowych i należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	1 359	(239)
Zmiana stanu należności inwestycyjnych z tytułu:	(282)	525
<i>zaliczek na niefinansowe aktywa trwałe</i>	44	172
<i>sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych</i>	(9)	9
<i>sprzedaży finansowych aktywów trwałych</i>	(25)	25
<i>udzielonych pożyczek długoterminowych</i>	(237)	285
<i>nieodpłatnych praw majątkowych</i>	(55)	34
Zakup wierzytelności	-	44
Zmiana stanu długoterminowych instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	180	94
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych czynnych dotyczących prowizji bankowych	(11)	(9)
Pozostałe	(2)	(4)
Zmiana stanu należności w sprawozdaniu z przeplywów pieniężnych	1 244	411
Zmiana stanu zapasów zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	2 886	992
Reklasyfikacja zapasów z/na rzeczowe aktywa trwałe	(46)	27
Zmiana stanu zapasów w sprawozdaniu z przeplywów pieniężnych	2 840	1 019
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań długoterminowych i zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(551)	1 216
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu nakładów inwestycyjnych	(120)	(179)
Zakup wierzytelności	-	(44)
Zmiana stanu długoterminowych instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	(1 570)	42
Zmiana stanu zobowiązań finansowych z tytułu leasingu finansowego	(20)	(12)
Pozostałe	-	9
Zmiana stanu zobowiązań w sprawozdaniu z przeplywów pieniężnych	(2 261)	1 032
Zmiana stanu rezerw zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	25	(89)
Wykorzystanie rezerwy na emisje CO ₂ z roku poprzedniego	156	175
Wykorzystanie rezerwy na prawa majątkowe do energii z roku poprzedniego	8	14
Zyski i straty aktuarialne	(9)	2
Zmiana stanu rezerw w sprawozdaniu z przeplywów pieniężnych	180	102

27.2. Pozostałe korekty w przepływach pieniężnych z działalności operacyjnej

	2014	2013
Nieodpłatne uprawnienia do emisji CO ₂	(68)	(69)
Nieodpłatne prawa majątkowe do energii	(47)	6
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów	3	(43)
Pozostałe	9	(4)
	(103)	(110)

27.3. Strata z tytułu różnic kursowych

	NOTA	2014	2013
Nadwyżka (ujemnych)/dodatnich różnic kursowych zaprezentowana w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów	9	(513)	214
Korekty zysku/(straty) netto z tytułu różnic kursowych zaprezentowane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych:		97	9
<i>zrealizowane różnice kursowe dotyczące działalności inwestycyjnej</i>		(183)	(11)
<i>zrealizowane różnice kursowe dotyczące działalności finansowej</i>		267	166
<i>niezrealizowane różnice kursowe dotyczące działalności inwestycyjnej i finansowej</i>		8	(147)
<i>różnice kursowe od środków pieniężnych</i>		5	1
Różnice kursowe dotyczące działalności operacyjnej nie korygujące zysku/(straty) netto		(416)	223

27.4. Odsetki netto

	NOTA	2014	2013
Przychody i koszty finansowe z tytułu odsetek netto zaprezentowane w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów	9	(168)	(181)
Korekty zysku/(straty) netto z tytułu odsetek zaprezentowane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych:		213	255
<i>otrzymane odsetki dotyczące działalności inwestycyjnej</i>		(45)	(34)
<i>zapłacone odsetki dotyczące działalności finansowej</i>		249	300
<i>naliczone odsetki dotyczące działalności inwestycyjnej i finansowej</i>		9	(11)
Odsetki netto dotyczące działalności operacyjnej nie korygujące zysku/(straty) netto		45	74

27.5. Strata na działalności inwestycyjnej

	NOTA	2014	2013
Korekta zysku/(straty) netto z tytułu straty na działalności inwestycyjnej			
(Zysk)/Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	8.1, 8.2	20	(42)
Utworzenie/odwrócenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	8.1, 8.2	(22)	42
Utworzenie odpisów aktualizujących akcje i udziały w jednostkach powiązanych	9	4 967	103
Zysk ze zbycia akcji i udziałów	9	(34)	(8)
Pozostałe		(3)	4
		4 928	99

27.6. Podatek dochodowy otrzymany

	NOTA	2014	2013
Podatek dochodowy od zysku/(straty) przed opodatkowaniem	10	208	(14)
Zmiana stanu aktywa z tytułu podatku odroczonego		(169)	-
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku odroczonego		(404)	164
Zmiana stanu należności tytułu podatku dochodowego		25	25
Podatek odroczonego ujęty w innych całkowitych dochodach		363	(56)
		23	119

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH
28. Instrumenty finansowe
28.1. Kategorie i klasy instrumentów finansowych
Aktywa finansowe
31/12/2014

Klasy instrumentów finansowych	NOTA	Kategorie instrumentów finansowych					Razem
		Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Instrumenty finansowe zabezpieczające	
Akcje/udziały nienotowane		-	-	-	40	-	40
Obligacje	18	-	-	96	-	-	96
Dostawy i usługi	17	-	4 298	-	-	-	4 298
Pożyczki udzielone	14,18	-	1 024	-	-	-	1 024
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	14,18	5	-	-	-	858	863
Środki pieniężne	19	-	3 475	-	-	-	3 475
Cash pool	18	-	193	-	-	-	193
Pozostałe	17	-	14	-	-	-	14
		5	9 004	96	40	858	10 003

31/12/2013

Klasy instrumentów finansowych	NOTA	Kategorie instrumentów finansowych				Razem
		Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Instrumenty finansowe zabezpieczające	
Akcje/udziały nienotowane		-	-	40	-	40
Dostawy i usługi	17	-	5 438	-	-	5 438
Sprzedaż niefinansowych aktywów trwałych	14,17	-	9	-	-	9
Sprzedaż finansowych aktywów trwałych	17	-	25	-	-	25
Pożyczki udzielone	14,18	-	1 475	-	-	1 475
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	14,18	3	-	-	265	268
Środki pieniężne	19	-	2 072	-	-	2 072
Cash pool	18	-	258	-	-	258
Pozostałe	17	-	61	-	-	61
		3	9 338	40	265	9 646

Zobowiązania finansowe
31/12/2014

Klasy instrumentów finansowych	NOTA	Kategorie instrumentów finansowych				Razem
		Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	
Obligacje	21	-	2 229	-	-	2 229
Kredyty	21	-	5 538	-	-	5 538
Pożyczki	21	-	2 375	-	-	2 375
Leasing finansowy	23,24	-	-	-	107	107
Dostawy i usługi	24	-	5 063	-	-	5 063
Zobowiązania inwestycyjne	23,24	-	827	-	-	827
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	23,26	1	-	2 554	-	2 555
Cash pool	26	-	400	-	-	400
Pozostałe	24	-	102	-	-	102
		1	16 534	2 554	107	19 196

28.1. Kategorie i klasy instrumentów finansowych c.d.

31/12/2013

Klasy instrumentów finansowych	NOTA	Kategorie instrumentów finansowych			Razem
		Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	
Obligacje	21	2 716	-	-	2 716
Kredyty	21	4 517	-	-	4 517
Pożyczki	21	177	-	-	177
Leasing finansowy	23,24	-	-	87	87
Dostawy i usługi	24	7 185	-	-	7 185
Zobowiązania inwestycyjne	24	707	-	-	707
Instrumenty zabezpieczające	23,26	-	56	-	56
Cash pool	26	386	-	-	386
Pozostałe	24	80	-	-	80
		15 768	56	87	15 911

28.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat w jednostkowym sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów

2014

	NOTA	Kategorie instrumentów finansowych							Razem
		Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	
Przychody finansowe z tytułu odsetek	9.1	-	91	3	-	-	-	-	94
Koszty finansowe z tytułu odsetek	9.2	-	-	-	-	(257)	-	(5)	(262)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	9	-	567	-	-	(1 082)	-	-	(515)
Utworzenie/odwrócenie odpisów aktualizujących należności i pożyczki ujęte w:									
- pozostałych przychodach/kosztach operacyjnych	8.1, 8.2	-	(30)	-	-	-	-	-	(30)
- przychodach/kosztach finansowych	9	-	5	-	-	-	-	-	5
Rozliczenie i wycena pochodnych instrumentów finansowych netto	9	7	-	-	-	-	(6)	-	1
Dywidendy	9	-	-	-	2	-	-	-	2
Przychody/koszty z tytułu opłat i prowizji	9	-	18	-	-	(2)	-	-	16
		7	651	3	2	(1 341)	(6)	(5)	(689)
pozostałe, niepodlegające MSSF 7									
Dywidendy od jednostek powiązanych, w tym:	9								1 092
- różnice kursowe zrealizowane	9								2
Zysk ze zbycia udziałów	9								34
Odpisy aktualizujące akcje i udziały w jednostkach powiązanych	9								(4 967)
Utworzenie/odwrócenie odpisów aktualizujących należności ujęte w pozostałych przychodach/kosztach operacyjnych	8.1, 8.2								5
									(3 836)

28.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat w jednostkowym sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów c.d.

2013

	NOTA	Kategorie instrumentów finansowych						Razem
		Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	
Przychody finansowe z tytułu odsetek	9.1	-	112	-	-	-	-	112
Koszty finansowe z tytułu odsetek	9.2	-	-	-	(289)	-	(4)	(293)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	9	-	(120)	-	334	-	-	214
Utworzenie/odwrócenie odpisów aktualizujących należności i pożyczki ujęte w:								
- pozostałych przychodach/kosztach operacyjnych	8.1, 8.2	-	(8)	-	-	-	-	(8)
- przychodach/kosztach finansowych	9	-	2	-	-	-	-	2
Rozliczenie i wycena pochodnych instrumentów finansowych netto	9	2	-	-	-	2	-	4
Dywidendy	9	-	-	2	-	-	-	2
Przychody/koszty z tytułu opłat i prowizji	9	-	14	-	(3)	-	-	11
		2	-	2	42	2	(4)	44
pozostałe, niepodlegające MSSF 7								
Dywidendy od jednostek powiązanych	9							218
Zysk ze zbycia akcji	9							8
Odpisy aktualizujące udziały w jednostkach powiązanych	9							(103)
Utworzenie/odwrócenie odpisów aktualizujących należności ujęte w pozostałych przychodach/kosztach operacyjnych	8.1, 8.2							(9)
								114

28.3. Koszty finansowe z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w podziale na klasy instrumentów finansowych

	NOTA	2014	2013
Dostawy i usługi	9.2	(2)	(6)
Pożyczki udzielone	9.2	(208)	-
		(210)	(6)

28.4. Rachunkowość zabezpieczeń

W ramach strategii zabezpieczających Spółka zabezpiecza przepływy pieniężne:

- powstające w toku działalności operacyjnej, wykonując terminowe transakcje sprzedaży i zakupu walut w formule bez rozliczenia (tzw. non-deliverable forwards),
- związane ze sprzedażą produktów oraz zakupem ropy naftowej, wykorzystując w tym celu swapy towarowe,
- związane z okresowym zmianami poziomu zapasów operacyjnych, wykorzystując w tym celu swapy towarowe,
- związane z płatnościami odsetkowymi dotyczącymi zewnętrznego finansowania wykorzystując w tym celu swapy procentowe (IRS),
- związane z realizacją projektów inwestycyjnych wykorzystując w tym celu forwardy walutowe,
- związane z odkupem transz wcześniej sprzedanych zapasów obowiązkowych ropy naftowej, wykorzystując w tym celu swapy towarowe oraz forwardy walutowe.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku ujemna wycena netto instrumentów z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń zaprezentowana w [nocie 14, 18, 23, 26](#) niniejszego sprawozdania finansowego wyniosła (1 696) mln PLN i dotyczyła głównie wyceny swapów towarowych zabezpieczających przyszłe ceny odkupu zapasów obowiązkowych ropy naftowej z planowanymi terminami realizacji w styczniu 2015 roku i 2016 roku – dodatkowe informacje o powyższych transakcjach w [nocie 16.2](#). Wycena na dzień 31 grudnia 2014 roku odzwierciedla głównie spadek cen ropy naftowej na rynkach światowych obserwowany szczególnie w II półroczu 2014 roku i na początku 2015 roku.

Transakcje zabezpieczające, których rozliczenie i wycena do wartości godziwej wpływa na niniejsze sprawozdanie finansowe zostały zawarte w latach 2012–2014.

28.4. Rachunkowość zabezpieczeń c.d.

– wartość godziwa netto, która w momencie realizacji zostanie ujęta w zysku lub stracie

	31/12/2014	31/12/2013
Planowana data realizacji zabezpieczanego przepływu pieniężnego		
Ekspozycja walutowa operacyjna		
2014 rok	-	56
2015 rok	139	-
Ekspozycja walutowa finansowa		
2014 rok	-	(11)
2015 rok	16	-
2016 rok	16	-
Ekspozycja na stopę procentową		
2014 - 2020 rok	-	(7)
2015 - 2017 rok	(15)	-
2015 - 2018 rok	(6)	-
2015 - 2019 rok	(90)	-
2015 - 2020 rok	(93)	-
Ekspozycja na ryzyko towarowe		
2014 rok	-	78
2015 rok	(539)	94
2016 rok	(1 086)	-
2017 rok	(33)	-
2018 rok	(5)	-
	(1 696)	210

W odniesieniu do zabezpieczenia przepływów pieniężnych spełniających warunki rachunkowości zabezpieczeń, część nieefektywna została ujęta w zysku lub stracie za rok 2014 i za rok 2013 w kwocie odpowiednio (6) mln PLN i 2 mln PLN.

28.5. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Główne ryzyka finansowe, na które Spółka jest narażona w ramach prowadzonej działalności:

- ryzyka rynkowe, w tym:
 - ryzyko towarowe,*
 - ryzyko zmian kursów walutowych oraz*
 - ryzyko zmian stóp procentowych,*
- ryzyko płynności i kredytowe,
- inne szerzej opisane w Sprawozdaniu Zarządu z działalności PKN ORLEN w punkcie 5.4.

PKN ORLEN stosuje spójne zasady zabezpieczania ryzyka finansowego w oparciu o politykę zarządzania ryzykiem rynkowym pod nadzorem Komitetu Ryzyka Finansowego, Zarządu i Rady Nadzorczej.

28.5.1. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe to możliwość negatywnego wpływu na wyniki Spółki wynikająca ze zmiany rynkowych cen towarów, kursów walutowych oraz stóp procentowych.

Celem procesu zarządzania ryzykiem rynkowym jest ograniczenie niepożądanych efektów zmian czynników ryzyka rynkowego na przepływy pieniężne oraz wyniki finansowe.

Zarządzanie wyżej wymienionymi ryzykami odbywa się w oparciu o politykę zarządzania ryzykiem rynkowym oraz strategię zabezpieczającą, które określają zasady pomiaru poszczególnych ekspozycji, parametry i horyzont czasowy zabezpieczania danego ryzyka oraz instrumenty zabezpieczające.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym odbywa się przy wykorzystaniu instrumentów pochodnych, które są stosowane wyłącznie do ograniczenia ryzyka zmian wartości godziwej i ryzyka zmian przepływów pieniężnych.

Ustalając wycenę rynkową instrumentów Spółka korzysta z własnych systemów ewidencji i wyceny instrumentów pochodnych. Transakcje zawierane są wyłącznie z wiarygodnymi partnerami, dopuszczonymi do udziału w transakcjach w wyniku zastosowania odpowiednich procedur i podpisania odpowiedniej dokumentacji.

28.5.1.1. Ryzyko towarowe

W ramach prowadzonej działalności operacyjnej Spółka narażona jest głównie na poniższe ryzyka towarowe:

- ryzyko zmian marż na sprzedawanych produktach rafineryjnych i petrochemicznych oraz zmian wysokości dyferencjału Brent/Ural - zabezpieczane w sposób nieregularny w ramach wypracowanych strategii zabezpieczających,
- ryzyko zmian cen ropy naftowej i produktów związane z niedopasowaniem czasowym pomiędzy zakupem ropy i terminem jej przerobu i sprzedaży produktów, okresowym ponadnormatywnym stanem zapasów operacyjnych ropy naftowej i/lub produktów oraz zawartymi transakcjami przyszłej sprzedaży produktów - identyfikowane oraz zabezpieczane w sposób systematyczny i regularny,

28.5.1.1. Ryzyko towarowe c.d.

- ryzyko zmian cen uprawnień do emisji CO₂ – zabezpieczane w sposób regularny poprzez okresowe weryfikacje liczby posiadanych i wymaganych uprawnień do emisji CO₂ wraz z określeniem sposobu zbilansowania przyszłych niedoborów lub nadwyżek. W 2014 i 2013 roku Spółka zawarła terminowe i spotowe transakcje zakupu uprawnień, które w przyszłości zostaną umorzone jako rozliczenie emisji CO₂. Wyceny tych transakcji nie podlegają ujęciu w sprawozdaniu finansowym, gdyż zakupione prawa do emisji wykorzystane zostaną na potrzeby własne,
- ryzyko zmian cen ropy naftowej i produktów rafineryjnych związane z obowiązkiem utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej i paliw - nie jest zabezpieczane z uwagi na permanentny charakter przedmiotowej ekspozycji oraz niegotówkowy charakter wpływu ryzyka na wyniki Spółki.

28.5.1.1.1. Wpływ instrumentów zabezpieczających ryzyko towarowe na sprawozdanie Spółki

Rodzaj zabezpieczonego surowca/produktu	Jednostka miary	31/12/2014	31/12/2013
Ropa naftowa	bbl	11 134 473	8 754 586
Olej napędowy	Mt	931 878	-
Olej opałowy	Mt	603 997	22 222
Benzyna	Mt	8 010	2 222

Analiza wrażliwości na ryzyko towarowe

Analiza wpływu zmiany wartości księgowej instrumentów finansowych na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń w związku z hipotetyczną zmianą cen produktów i surowców:

31/12/2014

	Wzrost cen	Wpływ	Spadek cen	Wpływ
Ropa naftowa USD/bbl	+19%	448	-19%	(448)
Olej napędowy USD/Mt	+17%	(14)	-17%	14
Olej opałowy USD/Mt	+20%	48	-20%	(48)
Benzyna USD/Mt	+21%	(3)	-21%	3
		479		(479)

31/12/2013

	Wzrost cen	Wpływ	Spadek cen	Wpływ
Ropa naftowa USD/bbl	+17%	344	-17%	(344)
Olej opałowy USD/Mt	+14%	5	-14%	(5)
Benzyna USD/Mt	+17%	(1)	-17%	1
		348		(348)

Przyjęte w analizach wrażliwości instrumentów zabezpieczających ryzyka towarowe - odchylenia cen ropy naftowej i produktów skalkulowano na podstawie ich zmienności w 2014 roku i w 2013 roku oraz dostępnych prognoz analityków.

Wpływ zmian cen zaprezentowano w ujęciu rocznym. Wartość godziwa swapów towarowych ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowane w oparciu o różnicę między ceną terminową a ceną transakcyjną.

W przypadku instrumentów pochodnych zbadano wpływ zmian cen ropy naftowej i produktów na wartość godziwą przy niezmiennym poziomie kursów walut.

Wartość księgowa instrumentów zabezpieczających ryzyka towarowe na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniosła odpowiednio (1 663) mln PLN oraz 172 mln PLN.

28.5.1.2. Ryzyko zmian kursów walutowych

W ramach prowadzonej działalności Spółka narażona jest na ryzyka związane ze zmianami kursów walutowych:

- ekonomiczna ekspozycja walutowa w perspektywie kolejnych 12 miesięcy wynikająca z wpływów pomniejszonych o wydatki indeksowane do lub denominowane w walucie innej niż waluta funkcjonalna - regularnie i aktywnie zabezpieczane przy wykorzystaniu terminowych transakcji kupna lub sprzedaży waluty,
- bilansowa ekspozycja walutowa wynikająca z denominowanych w walutach obcych aktywów i pasywów – zabezpieczana w sposób nieregularny w zakresie wybranych elementów ekspozycji, ryzyko walutowe związane z wydatkami inwestycyjnymi - regularnie zabezpieczane przy wykorzystaniu terminowych transakcji kupna walut obcych, w których ponoszone są wydatki,
- ryzyko walutowe związane z wydatkami inwestycyjnymi - regularnie zabezpieczane przy wykorzystaniu terminowych transakcji kupna walut obcych, w których ponoszone są wydatki.

28.5.1.2.1. Wpływ zmian kursów walutowych na sprawozdanie Spółki
Struktura walutowa instrumentów finansowych

Klasy instrumentów finansowych	EUR		USD		CZK		JPY		Razem po przeliczeniach na PLN	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
Aktywa finansowe										
Dostawy i usługi	112	78	386	694	-	-	-	-	1 832	2 414
Pożyczki udzielone	84	-	-	389	4 021	2 002	-	-	974	1 473
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	2	18	243	59	-	-	-	-	863	252
Środki pieniężne	23	18	22	18	7	-	-	-	176	130
Pozostałe	-	-	-	1	-	-	-	-	-	3
	221	114	651	1 161	4 028	2 002	-	-	3 845	4 272
Zobowiązania finansowe										
Kredyty	925	537	150	660	4 000	2 002	-	-	5 083	4 517
Pożyczki	501	35	68	10	-	-	-	-	2 375	177
Dostawy i usługi	18	35	1 153	1 994	-	-	-	-	4 123	6 151
Zobowiązania inwestycyjne	36	23	13	2	-	-	-	123	201	105
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	50	1	668	8	-	-	-	-	2 554	28
Pozostałe	-	1	-	-	-	-	-	-	-	4
	1 530	632	2 052	2 674	4 000	2 002	-	123	14 336	10 982

Analiza wrażliwości na ryzyko zmian kursów walutowych

Analiza wpływu zmiany wartości księgowej instrumentów finansowych na wynik przed opodatkowaniem oraz na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń w związku z hipotetyczną zmianą kursów istotnych walut obcych w stosunku do waluty prezentacji (PLN):

	Założone odchylenia		Wpływ na wynik przed opodatkowaniem		Wpływ na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń		Razem	
	31/12/2014	31/12/2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
EUR/PLN	+15%	+15%	(759)	(356)	(827)	(552)	(1 586)	(908)
USD/PLN	+15%	+15%	(516)	(707)	(65)	255	(581)	(452)
CZK/PLN	+15%	-	1	-	-	-	1	-
JPY/PLN	-	+15%	-	(1)	-	-	-	(1)
			(1 274)	(1 064)	(892)	(297)	(2 166)	(1 361)
EUR/PLN	-15%	-15%	759	356	827	552	1 586	908
USD/PLN	-15%	-15%	516	707	65	(255)	581	452
CZK/PLN	-15%	-	(1)	-	-	-	(1)	-
JPY/PLN	-	-15%	-	1	-	-	-	1
			1 274	1 064	892	297	2 166	1 361

Powyższe odchylenia kursów skalkulowano na podstawie średnich zmienności poszczególnych kursów walut w 2014 roku i w 2013 roku. Wrażliwość instrumentów finansowych na ryzyko walutowe obliczono jako różnicę pomiędzy pierwotną wartością księgową instrumentów finansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych) a ich potencjalną wartością księgową przy założonych zmianach kursów walut. W przypadku instrumentów pochodnych zbadano wpływ odchylenia kursów walut na wartość godziwą przy niezmiennych poziomach stóp procentowych. Wartość godziwa forwardów walutowych i swapów walutowych ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji jako różnica między ceną terminową a ceną transakcyjną.

28.5.1.3. Ryzyko zmian stóp procentowych

Spółka narażona jest na ryzyko zmienności przepływów pieniężnych z tytułu zmian stóp procentowych wynikające z posiadanych aktywów oraz pasywów dla których przychody oraz koszty odsetkowe są uzależnione od zmiennych stóp procentowych.

Spółka zabezpiecza ekspozycję na zmienność przepływów pieniężnych z tytułu zmian stóp procentowych. Kluczowym miernikiem ekspozycji Spółki na ryzyko zmian stóp procentowych jest wskaźnik udziału w całości zadłużenia netto pozycji dla których koszty odsetkowe są uzależnione od zmiennych stóp procentowych. Celem zarządzania ryzykiem zmian stóp procentowych jest utrzymanie powyższego wskaźnika na określonym poziomie w zdefiniowanym horyzoncie czasowym. W tym celu wykorzystywane są instrumenty typu swap procentowy oraz walutowy swap procentowy.

28.5.1.3.1. Wpływ zmian stóp procentowych na sprawozdanie Spółki

Struktura instrumentów finansowych narażonych na ryzyko zmiany stóp procentowych

Klasy instrumentów finansowych	NOTA	WIBOR		LIBOR		EURIBOR		PRIBOR		Razem	
		31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
Aktywa finansowe											
Pożyczki udzielone	14,18	50	2	-	1 170	356	-	618	303	1 024	1 475
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	14,18	-	16	-	5	-	7	-	-	-	28
Cash pool	18	193	258	-	-	-	-	-	-	193	258
		243	276	-	1 175	356	7	618	303	1 217	1 761
Zobowiązania finansowe											
Obligacje	21,3	1 919	1 718	-	-	-	-	-	-	1 919	1 718
Kredyty	21,1	455	-	526	1 989	3 942	2 225	615	303	5 538	4 517
Pożyczki	21,2	-	-	240	30	-	-	-	-	240	30
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	23,26	111*	29	11	2	193*	4	-	-	204**	35
Cash pool	26	400	386	-	-	-	-	-	-	400	386
		2 885	2 133	777	2 021	4 135	2 229	615	303	8 301**	6 686

*W pozycji zobowiązania finansowe - instrumenty wbudowane i zabezpieczające, Spółka ujęła swapy walutowo-procentowe (CIRS cross interest rate swaps) wycenione na kwotę 111 mln PLN, które są wrażliwe zarówno na zmiany stóp procentowych WIBOR i EURIBOR.

**Pozycja razem uwzględnia wycenę CIRS w kwocie 111 mln PLN.

Analiza wrażliwości z tytułu zmian stóp procentowych uwzględnia swapy procentowe i walutowo-procentowe. Forwardy walutowe i swapy towarowe ze względu na znikomą wrażliwość na zmiany stóp procentowych nie zostały zaprezentowane w powyższej tabeli. Dla tych instrumentów dokonano analizy wrażliwości na ryzyko towarowe i walutowe, które zaprezentowano odpowiednio w nocie [28.5.1.1.1](#) i [28.5.1.2.1](#).

Analiza wrażliwości stóp procentowych

Stopa procentowa	Założone odchylenia		Wpływ na wynik przed opodatkowaniem		Wpływ na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń		Razem	
	31/12/2014	31/12/2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
WIBOR	+0,5p.p.	+0,5p.p.	(13)	(9)	(3)	(3)	(16)	(12)
LIBOR	+0,5p.p.	+0,5p.p.	(4)	(4)	14	14	10	10
EURIBOR	+0,5p.p.	+0,5p.p.	(18)	(11)	70	76	52	65
			(35)	(24)	81	87	46	63
WIBOR	-0,5p.p.	-0,5p.p.	13	9	3	4	16	13
			13	9	3	4	16	13

Powyższe odchylenia stóp procentowych skalkulowano na podstawie obserwacji średnich wahań stóp procentowych w 2014 roku oraz 2013 roku.

Niski poziom stóp procentowych LIBOR, EURIBOR zarówno na koniec 2014 roku jak i 2013 roku oraz prognozy rynkowe na kolejne okresy spowodowały, że Spółka nie uwzględniła w analizie wrażliwości wariantu dalszego obniżenia tych stóp procentowych.

Analiza wrażliwości została przeprowadzona na bazie stanu instrumentów posiadanych na dzień 31 grudnia 2014 roku i na dzień 31 grudnia 2013 roku, wpływ zmian stóp procentowych zaprezentowano w skali rocznej.

Wrażliwość instrumentów finansowych na ryzyko zmian stóp procentowych ustalono jako iloczyn salda pozycji księgowych wrażliwych na zmiany stóp procentowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych) oraz adekwatnego odchylenia stóp procentowych.

W przypadku instrumentów pochodnych w analizie wrażliwości na ryzyko zmian stóp procentowych zastosowano narzędziem ograniczającym powyższe ryzyko jest bieżący przegląd dopasowania terminów zapadalności aktywów i pasywów. Dodatkowo Spółka prowadzi politykę dywersyfikacji źródeł finansowania oraz wykorzystuje szereg narzędzi dla efektywnego zarządzania płynnością.

28.5.2. Ryzyko płynności i kredytowe

Poprzez ryzyko płynności finansowej rozumie się utratę zdolności do terminowego regulowania bieżących zobowiązań.

Spółka narażona jest na ryzyko płynności wynikające z relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych. Zarówno na dzień 31 grudnia 2014 roku jak i na dzień 31 grudnia 2013 roku wskaźnik płynności bieżącej wynosił 1,6. Celem procesu zarządzania ryzykiem płynności finansowej jest zapewnienie bezpieczeństwa i stabilizacji finansowej Spółki, a podstawowym narzędziem ograniczającym powyższe ryzyko jest bieżący przegląd dopasowania terminów zapadalności aktywów i pasywów. Dodatkowo Spółka prowadzi politykę dywersyfikacji źródeł finansowania oraz wykorzystuje szereg narzędzi dla efektywnego zarządzania płynnością.

Największy udział w finansowaniu Spółki ma sektor bankowy, zapewniający finansowanie w formie kredytów konsorcjalnych (stanowiących trzon finansowania bankowego) oraz kredytów bilateralnych (kredyty w rachunku bieżącym, linie wielocelowe, kredyty inwestycyjne) o zróżnicowanej strukturze zapadalności.

Spółka korzysta dodatkowo z dwóch programów emisji obligacji złotych, które umożliwiają pozyskiwanie środków poza rynkiem bankowym. Obligacje emitowane w ramach Programu realizowanego od 2007 roku mogą być nabywane przez instytucje finansowe i przedsiębiorstwa. Powyższy program jest również wykorzystywany do zarządzania kapitałem obrotowym Spółki.

28.5.2. Ryzyko płynności i kredytowe c.d.

W 2013 roku uruchomiony został publiczny program emisji obligacji, skierowany do inwestorów detalicznych, który zakończył się emisją ostatniej transzy w 2014 roku.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku i na dzień 31 grudnia 2013 roku maksymalne możliwe zadłużenie z tytułu zawartych umów kredytowych dla Spółki wyniosło odpowiednio 13 923 mln PLN i 15 039 mln PLN. Do wykorzystania na dzień 31 grudnia 2014 roku i na dzień 31 grudnia 2013 roku pozostało odpowiednio 5 394 mln PLN i 10 377 mln PLN.

Dodatkowe informacje dotyczące kredytów, pożyczek i obligacji przedstawiono w [nocie 21](#).

Spółka narażona jest na ryzyko płynności związane z gwarancjami udzielonymi na rzecz kontrahentów. Kwota poręczeń i gwarancji dotyczących zobowiązań wobec osób trzecich wystawionych w toku bieżącej działalności na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniosła odpowiednio 219 mln PLN oraz 177 mln PLN. Dotyczyły one głównie gwarancji i poręczeń należytego wykonania umów.

W oparciu o analizy i prognozy, Spółka określiła na koniec okresu sprawozdawczego prawdopodobieństwo zapłaty takich kwot jako niskie.

Spółka ocenia również ryzyko kredytowe związane z posiadanymi środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi jako niskie, gdyż banki krajowe oraz oddziały banków zagranicznych, w których lokowane są środki pieniężne posiadają krótkoterminowe oceny wiarygodności kredytowej (tzw. rating) najwyższej jakości (50% zdeponowanych środków) oraz dobrej jakości (50% zdeponowanych środków).

Spółka ocenia ryzyko kredytowe, w odniesieniu do aktywów z tytułu dodatniej wyceny instrumentów pochodnych, jako niskie z uwagi na fakt, iż wszystkie transakcje zawierane są z bankami o wysokim ratingu kredytowym. Jednym z parametrów wyboru banku jest posiadanie ratingu krótkoterminowego oraz długoterminowego na poziomie inwestycyjnym nie niższym niż A.

Ryzyko kredytowe, wynikające z udzielonych pożyczek wewnątrzgrupowych jest uważane przez Spółkę za niskie, z uwagi na fakt, iż umowy zawierane są ze spółkami o bezpiecznej pozycji finansowej i operacyjnej. Spółka nie identyfikuje zagrożenia w regulowaniu zobowiązań wynikających z umów pożyczek.

Miarą ryzyka kredytowego jest kwota maksymalnego ryzyka kredytowego dla poszczególnych klas aktywów finansowych, która odpowiada ich wartości księgowej. W celu zminimalizowania ryzyka kredytowego Spółka na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku otrzymała gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe w wysokości odpowiednio 1 065 mln PLN oraz 1 021 mln PLN. Spółka dodatkowo przyjmuje od swoich odbiorców zabezpieczenie w postaci blokad środków na rachunkach bankowych, hipotek i weksli.

Ryzyko kredytowe związane jest także z wiarygodnością kredytową klientów, z którymi zawierane są transakcje sprzedaży. Udzielenie kredytu kupieckiego przez Spółkę obarczone jest ryzykiem związanym z nieuregulowaniem przez kontrahentów należności za dostarczone produkty i usługi.

Powyższe ryzyko jest częściowo ograniczone poprzez występowanie dużej liczby kontrahentów rozproszonych w różnych sektorach gospodarki krajowej i zagranicznej.

W celu zminimalizowania powyższego ryzyka stosowane są procedury przyznawania kontrahentom limitu kredytu kupieckiego. Każdorazowo dokonywane są oceny sytuacji finansowej kontrahentów, sprawdzana jest ich wiarygodność i wypłacalność a także bieżący przegląd rotacji należności i ich struktury wiekowej. Spółka przyjmuje różne formy prawne zabezpieczenia wierzytelności (hipoteki, gwarancje, poręczenia, blokady środków na rachunku bankowym, kaucje, weksle). Dla klientów, którym udzielany jest kredyt kupiecki, w początkowym okresie współpracy obowiązującą formą płatności jest przedpłata lub gotówka.

W celu ograniczenia ryzyka niewypłacalności klientów Spółka dodatkowo ubezpiecza część należności w ramach zorganizowanych programów ubezpieczenia kredytu kupieckiego.

W oparciu o analizę należności dokonano podziału kontrahentów:

- I grupa – kontrahenci z dobrą lub bardzo dobrą historią współpracy w danym roku;
- II grupa – pozostali kontrahenci.

Podział należności nieprzeterminowanych

	NOTA	31/12/2014	31/12/2013
Grupa I		3 654	4 773
Grupa II		515	625
	14.17	4 169	5 398

Analiza wiekowa przeterminowanych należności krótkoterminowych, dla których na koniec okresu sprawozdawczego nie nastąpiła utrata wartości

	NOTA	31/12/2014	31/12/2013
Do 1 miesiąca		104	125
Od 1 do 3 miesięcy		18	5
Od 3 do 6 miesięcy		2	3
Od 6 do 12 miesięcy		18	2
Powyżej roku		1	-
	17	143	135

28.5.2. Ryzyko płynności i kredytowe c.d.
Analiza wymagalności zobowiązań finansowych
31/12/2014

	NOTA	do 1 roku	od 1 do 3 lat	od 3 do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem	Wartość księgowa
Obligacje	21.3	285	842	1 268	103	2 498	2 229
o zmiennym oprocentowaniu							
– wartość niezdykontowana		71	832	1 258	-	2 161	1 919
o stałym oprocentowaniu							
– wartość niezdykontowana		214	10	10	103	337	310
Kredyty - wartość niezdykontowana	21	551	375	4 645	302	5 873	5 538
Pożyczki - wartość niezdykontowana	21	240	-	-	2 142	2 382	2 375
Leasing finansowy	23,24	18	28	20	41	107	107
Dostawy i usługi	24	5 063	-	-	-	5 063	5 063
Zobowiązania inwestycyjne	23,24	703	14	110	-	827	827
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające - wartość niezdykontowana	23,26	964	1 454	39	5	2 462	2 555
wymiana środków pieniężnych brutto		(10)	(2)	17	-	5	112
swapy walutowo - procentowe	23	(11)	(2)	17	-	4	111
swapy walutowe	26	1	-	-	-	1	1
wymiana środków pieniężnych netto		974	1 456	22	5	2 457	2 443
swapy procentowe	23	25	41	22	5	93	93
forwarty walutowe	26	23	-	-	-	23	23
swapy towarowe	23,26	926	1 415	-	-	2 341	2 327
Cash pool	26	400	-	-	-	400	400
Pozostałe	24	102	-	-	-	102	102
		8 326	2 713	6 082	2 593	19 714	19 196

31/12/2013

	NOTA	do 1 roku	od 1 do 3 lat	od 3 do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem	Wartość księgowa
Obligacje	21.3	1 072	145	807	1 022	3 046	2 716
o zmiennym oprocentowaniu							
– wartość niezdykontowana		74	145	807	1 022	2 048	1 718
o stałym oprocentowaniu							
– wartość niezdykontowana		998	-	-	-	998	998
Kredyty - wartość niezdykontowana	21	205	4 475	-	-	4 680	4 517
Pożyczki - wartość niezdykontowana	21	177	-	-	-	177	177
Leasing finansowy	23,24	17	23	14	33	87	87
Dostawy i usługi	24	7 185	-	-	-	7 185	7 185
Zobowiązania inwestycyjne	24	707	-	-	-	707	707
Instrumenty zabezpieczające - wartość niezdykontowana	23,26	23	(15)	(37)	(26)	(55)	56
wymiana środków pieniężnych brutto		(4)	(17)	(36)	(24)	(81)	29
swapy walutowo - procentowe	23	(4)	(17)	(36)	(24)	(81)	29
wymiana środków pieniężnych netto		27	2	(1)	(2)	26	27
swapy procentowe	26	6	2	(1)	(2)	5	6
forwarty walutowe	26	21	-	-	-	21	21
Cash pool	26	386	-	-	-	386	386
Pozostałe	24	80	-	-	-	80	80
		9 852	4 628	784	1 029	16 293	15 911

Dla swapów walutowo-procentowych poziomy współczynników dyskonta powodują, że wycena przed zdyskontowaniem jest aktywnym finansowym, a po zdyskontowaniu zobowiązaniem finansowym.

POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE
29. Ustalanie wartości godziwej
31/12/2014

	NOTA	Wartość księgową	Wartość godziwa	Hierarchia wartości godziwej	
				Poziom 1	Poziom 2
Aktywa finansowe					
Obligacje	18	96	96	-	96
Pożyczki udzielone	14,18	1 024	1 024	-	1 024
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	14,18	863	863		863
		1 983	1 983	-	1 983
Zobowiązania finansowe					
Obligacje	21	2 229	2 243	2 034	209
Kredyty	21	5 538	5 540	-	5 540
Pożyczki	21	2 375	2 382	-	2 382
Leasing finansowy	23,24	107	111	-	111
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	23,26	2 555	2 555	-	2 555
		12 804	12 831	2 034	10 797

31/12/2013

	NOTA	Wartość księgową	Wartość godziwa	Hierarchia wartości godziwej	
				Poziom 1	Poziom 2
Aktywa finansowe					
Pożyczki udzielone	14,18	1 475	1 476	-	1 476
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	14,18	268	268	-	268
		1 743	1 744	-	1 744
Zobowiązania finansowe					
Obligacje	21	2 716	2 728	1 730	998
Kredyty	21	4 517	4 518	-	4 518
Pożyczki	21	177	177	-	177
Leasing finansowy	23,24	87	88	-	88
Instrumenty zabezpieczające	23,26	56	56	-	56
		7 553	7 567	1 730	5 837

Dla pozostałych klas aktywów i zobowiązań finansowych przedstawionych w [nocie 28.1](#) wartość godziwa odpowiada ich wartości księgowej.

29.1. Metody wyceny do wartości godziwej (hierarchia wartości godziwej)

Zobowiązania finansowe z tytułu kredytów, obligacji, leasingu finansowego oraz zobowiązania i należności z tytułu pożyczek wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Stopy dyskontowe ustalane są na podstawie rynkowych stóp na bazie kwotowań 1-miesięcznych, 3-miesięcznych i 6-miesięcznych powiększonych o marże właściwe dla poszczególnych instrumentów finansowych. Na dzień 31 grudnia 2014 roku i na dzień 31 grudnia 2013 w większości zastosowano kwotowania 1-miesięczne.

	31/12/2014	31/12/2013
WIBOR	2.0800%	2.6100%
EURIBOR	0.0180%	0.2160%
LIBOR	0.1713%	0.1677%

Na dzień 31 grudnia 2014 roku i na dzień 31 grudnia 2013 roku Spółka posiadała nienotowane akcje/udziały w spółkach, dla których nie istnieją aktywne rynki ani nie odnotowano porównywalnych transakcji na tego typu walorach, a więc nie było możliwe wiarygodne ustalenie wartości godziwej. Wartości akcji i udziałów tych spółek ujęte zostały w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na 31 grudnia 2014 oraz 31 grudnia 2013 roku w kwocie 40 mln PLN według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

W okresie sprawozdawczym i w okresie porównawczym w Spółce nie wystąpiły przesunięcia pomiędzy Poziomami 1 i 2 hierarchii wartości godziwej.

30. Leasing
30.1. Spółka jako leasingobiorca
Leasing operacyjny

Spółka jako leasingobiorca na dzień 31 grudnia 2014 roku i na dzień 31 grudnia 2013 roku posiadała nieodwołalną umowę leasingu operacyjnego, która dotyczyła dzierżawy kawern. Przedmiotowa umowa zawiera klauzule dotyczące warunkowych zobowiązań z tytułu opłat leasingowych i istnieje możliwość przedłużenia umowy.

Łączna wartość opłat z tytułu zawartej nieodwołalnej umowy leasingu operacyjnego ujętej jako koszty okresu w 2014 roku i 2013 roku wyniosła odpowiednio (31) mln PLN i (26) mln PLN.

30.1. Spółka jako leasingobiorca c.d.

Wartość przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu zawartej nieodwoływalnej umowy leasingu operacyjnego:

	31/12/2014	31/12/2013
do 1 roku	32	32
od 1 roku do 5 lat	156	189
powyżej 5 lat	38	44
	226	265

Leasing finansowy

Spółka jako leasingobiorca posiadała na dzień 31 grudnia 2014 roku i na dzień 31 grudnia 2013 roku umowy leasingowe o charakterze finansowym. Dotyczyły one głównie stacji paliw, samochodów osobowych i myjni.

W zawartych umowach leasingowych obowiązują ogólne warunki leasingu finansowego, nie ma klauzul dotyczących warunkowych zobowiązań z tytułu opłat leasingowych, istnieje możliwość zakupu przedmiotu leasingu oraz ewentualność ich przedłużenia.

	Wartość bieżąca przyszłych minimalnych opłat leasingowych		Wartość przyszłych minimalnych opłat leasingowych		
	NOTA	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
do 1 roku		18	17	22	20
od 1 roku do 5 lat		48	37	60	47
powyżej 5 lat		41	33	51	39
	23, 24	107	87	133	106

Różnica pomiędzy łączną kwotą przyszłych minimalnych opłat leasingowych a ich wartością bieżącą wynika z dyskontowania opłat leasingowych przy wykorzystaniu właściwej dla danej umowy stopy procentowej.

Wartość księgową netto dla każdej grupy rzeczowych aktywów trwałych w leasingu finansowym:

	31/12/2014	31/12/2013
Rzeczowe aktywa trwałe	98	81
Budynki i budowle	60	51
Urządzenia techniczne i maszyny	26	18
Środki transportu	12	12

Ujawnienia wynikające z MSSF 7 dotyczące leasingu finansowego zostały przedstawione w [nocie 28.1](#).

30.2. Spółka jako leasingodawca

Spółka jako leasingodawca na dzień 31 grudnia 2014 roku i na dzień 31 grudnia 2013 roku nie posiadała istotnych nieodwoływalnych umów leasingu operacyjnego ani umów leasingowych o charakterze finansowym.

31. Poniesione nakłady inwestycyjne oraz przyszłe zobowiązania z tytułu podpisanych kontraktów inwestycyjnych

Łączna wartość nakładów inwestycyjnych wraz z kosztami finansowania zewnętrznego poniesionych w 2014 roku i 2013 roku wyniosła odpowiednio 2 358 mln PLN i 1 173 mln PLN, w tym nakłady na inwestycje związane z ochroną środowiska odpowiednio 467 mln PLN i 225 mln PLN.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku i na dzień 31 grudnia 2013 roku wartość przyszłych zobowiązań z tytułu podpisanych do tego dnia kontraktów inwestycyjnych wyniosła odpowiednio 2 449 mln PLN i 1 894 mln PLN.

32. Zobowiązania warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2014 roku nie wystąpiły istotne zobowiązania warunkowe.

33. Inne ujawnienia

Zabezpieczenia akcyzowe i akcyza od wyrobów i towarów znajdujących się w procedurze zawieszono poboru na dzień 31 grudnia 2014 roku i na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniosły odpowiednio 1 184 mln PLN i 1 241 mln PLN.

34. Informacje o podmiotach powiązanych

34.1. Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez Spółki lub jednostki zależne z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe

W 2014 roku i w 2013 roku w Spółce nie wystąpiły istotne transakcje zawarte z podmiotami powiązanymi na warunkach innych niż rynkowe.

34.2. Transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki, ich małżonkami, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami

W 2014 roku i w 2013 roku Spółka nie udzieliła osobom zarządzającym i nadzorującym oraz ich bliskim zaliczek, pożyczek, kredytów, gwarancji i poręczeń oraz nie zawarto z nimi innych umów zobowiązujących do świadczeń na rzecz Spółki i jednostek z nią powiązanych.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku i na dzień 31 grudnia 2013 roku nie wystąpiły pożyczki udzielone przez Spółkę osobom zarządzającym i nadzorującym oraz ich bliskim.

W 2014 roku i w 2013 roku nie wystąpiły istotne transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki, ich małżonkami, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami.

34.3. Transakcje kluczowego personelu kierowniczego Spółki z podmiotami powiązаныmi

W 2014 roku i w 2013 roku kluczowy personel kierowniczy Spółki nie zawarł transakcji ze stronami powiązаныmi.

34.4. Transakcje oraz stan rozrachunków Spółki z podmiotami powiązаныmi

2014

	Jednostki zależne	Jednostki współkontrolowane	Jednostki stowarzyszone	Razem
Sprzedaż	38 482	2 945	-	41 427
Zakupy	4 062	27	1	4 090
Przychody finansowe, w tym:	1 187	-	-	1 187
<i>dywidendy</i>	1 090	-	-	1 090
Koszty finansowe	56	-	-	56

31/12/2014

	Jednostki zależne	Jednostki współkontrolowane	Jednostki stowarzyszone	Razem
Pozostałe aktywa długoterminowe	668	-	-	668
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	2 268	572	-	2 840
Pozostałe aktywa finansowe	645	-	-	645
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	12	-	-	12
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	406	3	-	409
Pożyczki i obligacje	2 584	-	-	2 584
Pozostałe zobowiązania finansowe	400	-	-	400

2013

	Jednostki zależne	Jednostki współkontrolowane	Jednostki stowarzyszone	Razem
Sprzedaż	44 130	3 141	3	47 274
Zakupy	3 405	29	1	3 435
Przychody finansowe, w tym:	263	20	-	283
<i>dywidendy</i>	198	20	-	218
Koszty finansowe	50	-	-	50

31/12/2013

	Jednostki zależne	Jednostki współkontrolowane	Jednostki stowarzyszone	Razem
Pozostałe aktywa długoterminowe	905	-	-	905
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	3 268	591	-	3 859
Pozostałe aktywa finansowe	826	-	-	826
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	15	-	-	15
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	501	3	1	505
Pożyczki i obligacje	1 175	-	-	1 175
Pozostałe zobowiązania finansowe	386	-	-	386

Transakcje sprzedaży i zakupu z podmiotami powiązаныmi dokonywane były na warunkach rynkowych i obejmowały sprzedaż i zakupy produktów rafineryjnych i petrochemicznych, ropy naftowej oraz zakupy usług remontowych, transportowych i innych.

Udzielone gwarancje i poręczenia jednostkom zależnym na rzecz podmiotów trzecich wyniosły na dzień 31 grudnia 2014 roku i na dzień 31 grudnia 2013 roku odpowiednio 6 462 mln PLN i 2 197 mln PLN. Dotyczyły one terminowego regulowania zobowiązań przez jednostki zależne. Spółka z tytułu udzielonych gwarancji osiągnęła przychody w 2014 roku i w 2013 roku odpowiednio w kwocie 14 mln PLN i 11 mln PLN.

35. Świadczenia łącznie z wynagrodzeniem z zysku wypłacone i należne lub potencjalnie należne Zarządowi, Radzie Nadzorczej oraz pozostałym członkom kluczowego personelu kierowniczego

Świadczenia dla Zarządu, Rady Nadzorczej i pozostałego kluczowego personelu kierowniczego obejmują krótkoterminowe świadczenia pracownicze, świadczenia po okresie zatrudnienia, pozostałe świadczenia długoterminowe oraz świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy wypłacone, należne lub potencjalnie należne w okresie.

	2014	2013
Wynagrodzenia Członków Zarządu Spółki	12	12
Wynagrodzenia i inne świadczenia	7	6
Premia wypłacona za rok poprzedni	5	6
Premia potencjalnie należna Członkom Zarządu, do wypłaty w roku kolejnym ²	6	5
Wynagrodzenia Członków Zarządu Spółki pełniących funkcje w latach poprzednich	1	1
Wynagrodzenia i inne świadczenia ¹	1	-
Wynagrodzenia należne Członka Zarządu, do wypłaty w roku kolejnym	-	1
		-
Wynagrodzenia i inne świadczenia pozostałego kluczowego personelu kierowniczego Spółki	35	34
Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej Spółki	1	1

¹⁾ wypłacone wynagrodzenia z tytułu odprawy oraz wypłacona premia za 2011 rok

²⁾ wysokość premii za 2014 rok została oszacowana przy założeniu pełnej realizacji zadań premiowych przez Członków Zarządu, a za 2013 rok na podstawie prognozy realizacji celów

35.1. Zasady premiowania kluczowego personelu kierowniczego

W 2014 roku nastąpiła aktualizacja systemu premiowania dla Rady Koncernu i dyrektorów bezpośrednio podległych Zarządowi PKN ORLEN zmierzająca do większej standaryzacji oraz podniesienia motywacyjnego charakteru premii.

Regulaminy funkcjonujące dla Zarządu PKN ORLEN, dyrektorów bezpośrednio podległych Zarządowi PKN ORLEN oraz pozostałych kluczowych stanowisk mają wspólne podstawowe cechy. Osoby objęte wyżej wymienionymi systemami premiowane są za realizację indywidualnych celów, wyznaczanych na początku okresu premiowego przez Radę Nadzorczą dla Członków Zarządu oraz przez Zarząd dla pracowników kluczowego personelu kierowniczego. Systemy Premiowania są spójne z Wartościami Koncernu, promują współpracę pomiędzy poszczególnymi pracownikami i motywują do osiągania najlepszych wyników w skali PKN ORLEN.

Postawione cele mają charakter zarówno jakościowy jak i ilościowy i są rozliczane po zakończeniu roku, na który zostały wyznaczone. Istnieje ponadto możliwość wyróżnienia pracowników, którzy mają istotny wkład w osiągnięte wyniki.

35.2. Wynagrodzenia związane z zakazem konkurencji i rozwiązaniem umowy wskutek odwołania z zajmowanego stanowiska

Zgodnie z umowami Członkowie Zarządu PKN ORLEN zobowiązani są przez okres 6 lub 12 miesięcy, licząc od dnia rozwiązania lub wygaśnięcia umowy, do powstrzymania się od działalności konkurencyjnej. W okresie tym uprawnieni są do otrzymywania wynagrodzenia w wysokości sześć- lub dwunastokrotności miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, płatnego w równych ratach miesięcznych. Ponadto umowy przewidują wypłatę wynagrodzenia w przypadku rozwiązania umowy na skutek odwołania z zajmowanego stanowiska. Wynagrodzenie w takim przypadku wynosi sześć- lub dwunastokrotność miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

36. Wynagrodzenie wynikające z umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

	2014	2013
Wynagrodzenie KPMG Audit Sp. z o.o.	4	4
Badanie rocznego sprawozdania finansowego	1	1
Przeglądy sprawozdań finansowych	1	1
Usługi pokrewne	2	2

37. Informacje o istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Spółka była stroną w następujących istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej:

37.1. Postępowania, w których Spółka jest stroną pozwaną

37.1.1. Postępowania, których wartość stanowi więcej niż 10% kapitałów własnych Emitenta

37.1.1.1. Ryzyko dotyczące zbycia aktywów i wiarygodności w związku z nabyciem akcji Unipetrol

Sprawa dotyczy zapłaty odszkodowania z tytułu szkód będących między innymi wynikiem zarzucanych PKN ORLEN przez Agrofert Holding a.s. (Agrofert) czynów nieuczciwej konkurencji oraz rzekomo bezprawnego naruszenia dobrego imienia firmy Agrofert w związku z nabyciem przez PKN ORLEN akcji spółki UNIPETROL a.s. Wyrokiem z dnia 21 października 2010 roku Trybunał Arbitrażowy w Pradze oddalił w całości powództwo Agrofert przeciwko PKN ORLEN o zapłatę 2 992 mln PLN przeliczone kursem z dnia 31 grudnia 2014 roku (co odpowiada 19 464 mln CZK) wraz z odsetkami oraz zobowiązał Agrofert do pokrycia kosztów postępowania poniesionych przez PKN ORLEN. W dniu 3 października 2011 roku PKN ORLEN otrzymał z sądu powszechnego w Pradze (Republika Czeska) skargę Agrofert o uchylenie wyroku Sądu Arbitrażowego przy Czeskiej Izbie Gospodarczej i Czeskiej Izbie Rolnej w Pradze wydanego dnia 21 października 2010 roku. Skarga ta została oddalona przez sąd w Pradze wyrokiem z dnia 24 stycznia 2014 roku. W dniu 7 kwietnia 2014 roku Agrofert złożył apelację od powyższego wyroku. PKN ORLEN uważa, że rozstrzygnięcia zawarte w wyroku Sądu Arbitrażowego z dnia 21 października 2010 roku oraz w wyroku sądu powszechnego w Pradze z dnia 24 stycznia 2014 roku są słuszne i podejmie wszelkie niezbędne środki prawne w celu utrzymania ich w mocy. W dniu 24 marca 2015 roku odbyło się posiedzenie sądu apelacyjnego, na którym wyznaczono termin kolejnego posiedzenia na dzień 7 kwietnia 2015 roku.

37.1.2. Pozostałe istotne postępowania, których łączna wartość nie przekracza 10% kapitałów własnych Emitenta**37.1.2.1. Opłata przesyłowa w rozliczeniach z ENERGA – OPERATOR S.A. (następcą prawnym Zakładu Energetycznego Płock S.A.)**

PKN ORLEN uczestniczy w postępowaniu sądowym dotyczącym rozliczenia spornej opłaty systemowej z ENERGA - OPERATOR S.A. za okres od dnia 5 lipca 2001 roku do dnia 30 czerwca 2002 roku. ENERGA – OPERATOR S.A. dochodzi od PKN ORLEN zapłaty kwoty 46 mln PLN powiększonej o odsetki ustawowe. W toku ponownego rozpoznania sprawy została sporządzona opinia biegłego sądowego w zakresie wariantowego wyliczenia szkody. Sąd Okręgowy w Warszawie (jako sąd pierwszej instancji) wyrokiem z dnia 27 października 2014 roku zasądził od PKN ORLEN na rzecz ENERGA – OPERATOR S.A. kwotę 46 mln PLN wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 30 czerwca 2004 roku do dnia zapłaty. Wyrok nie jest prawomocny. PKN ORLEN złożył apelację od tego wyroku.

37.1.2.2. Roszczenie OBR S.A. o odszkodowanie

W dniu 5 września 2014 roku spółka OBR S.A. wystąpiła przeciwko PKN ORLEN do Sądu Okręgowego w Łodzi z pozwem o zapłatę z tytułu zarzucanego naruszenia przez PKN ORLEN praw do patentu: „Sposób rozdziału produktów procesu hydroodsiarczania ciężkiej pozostałości po próżniowej destylacji ropy naftowej”. Kwota roszczenia w pozwie została oszacowana przez OBR S.A. na kwotę około 83 mln PLN. Żądanie pozwu obejmuje zasądzenie od PKN ORLEN na rzecz OBR S.A. sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej rynkowej wartości opłaty licencyjnej za korzystanie z rozwiązania objętego ww. patentem oraz zasądzenie obowiązku zwrotu korzyści uzyskanych na skutek stosowania tego rozwiązania. W dniu 16 października 2014 roku PKN ORLEN złożył odpowiedź na pozew. Wartość przedmiotu sporu została określona przez powoda pismem procesowym z dnia 11 grudnia 2014 roku na kwotę około 247 mln PLN.

W ocenie PKN ORLEN roszczenie o naruszenie patentu jest bezpodstawne.

37.2. Postępowania, w których Spółka była stroną pozywającą**37.2.1. Postępowanie arbitrażowe przeciwko Basell Europe Holding B.V.**

W dniu 20 grudnia 2012 roku PKN ORLEN przesłał do Basell Europe Holdings B.V. wezwanie wszczynając postępowanie arbitrażowe przed Trybunałem Arbitrażowym ad hoc w Londynie o odszkodowanie w związku z Umową Joint Venture zawartą w 2002 roku pomiędzy PKN ORLEN a Basell Europe Holdings B.V. Roszczenia wynikają ze stosowania przez Basell Sales & Marketing Company tzw. *Cash Discounts* efektywnie wpływających na obniżenie ceny produktów płatnej na rzecz Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o. W dniu 27 lutego 2014 roku PKN ORLEN złożył swoje stanowisko w sprawie, w którym wnosi m.in. o zasądzenie od Basell Europe Holdings B.V. na rzecz Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o. kwoty około 128 mln PLN przeliczone kursem z dnia 31 grudnia 2014 roku (co odpowiada około 30 mln EUR) powiększonej o odsetki lub alternatywnie o zasądzenie od Basell Europe Holdings B.V. na rzecz PKN ORLEN kwoty około 57 mln PLN z zastrzeżeniem, że kwoty mogą być zaktualizowane w toku postępowania arbitrażowego. W dniu 10 kwietnia 2014 roku PKN ORLEN złożył wniosek o zawieszenie postępowania arbitrażowego do dnia 1 listopada 2014 roku. Basell Europe Holdings B.V. przychylił się do tego wniosku. W dniu 23 kwietnia 2014 roku strony otrzymały decyzję Trybunału w sprawie zawieszenia postępowania do dnia 1 listopada 2014 roku. W dniu 1 listopada 2014 roku postępowanie arbitrażowe zostało wznowione. W dniu 24 marca 2015 roku rozpoczęło się zaplanowane na 24-27 marca 2015 roku posiedzenie Trybunału.

38. Wydarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego nie wystąpiły zdarzenia, które wymagałyby ujęcia lub ujawnienia w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

39. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Spółki w dniu 24 marca 2015 roku.

.....
Dariusz Krawiec
Prezes Zarządu

.....
Sławomir Jędrzejczyk
Wiceprezes Zarządu

.....
Piotr Chelmiński
Członek Zarządu

.....
Krystian Pater
Członek Zarządu

.....
Marek Podstawa
Członek Zarządu

Podpis osoby, której powierzono
prowadzenie ksiąg rachunkowych

.....
Rafał Warpechowski
Dyrektor Wykonawczy
ds. Planowania i Sprawozdawczości